

UDVARHELYI HIRADÓ

UDVARHELYVÁRMEGYE FÜGGETLEN POLITIKAI LAPJA

Az »Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egylet« hivatalos közlönye.
Előfizetési ára: Egész évre 8 K. Negyedévre 2 K. Tanítóknak és Jegyzőknek 6 K.
Egy szám ára 16 fillér.

Az »Udvarhelyvármegyei Jegyzői Egylet« hivatalos közlönye.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Árpád-utca 3. sz. — Megjelenik minden vasárnap
Nyitvatartás aonként 50 fillér.

Katonai ezredparancsnokság

— Katonaszág: gazdasági tényező. —

Székelyudvarhely, május 30.

Az Udvarhelyi Híradó múlt vasárnapi számában egy kedves olvasónk tollából egy közleményt adtunk közre, mely az anyaváros iránt való meleg ragaszkodással, nehéz közgazdasági viszonyaink javítására, mint jelentős körülményt, az ezredparancsnokságnak Székelyudvarhelyre való kisüregtetséget említi meg.

Székelyudvarhely várost vád alig illetheti, hogy nem tett volna meg minden lehetőt arra nézve, miszerint meglévő katonasága kiegészíttessék. A város képviselőtestülete, emlékeztetünk szerint tova 1907-ben, felirt a honvédelmi miniszterhez, hogy a 82-ik gyalogezred itt állomásozó egy zászlóalját háromra kiegészítse, a mely esetben a város közönsége új kaszárnyai építkezéseket eszközöl, s a meglévőt alapos renovációnak veti alá. A város ezen kérése azonban hosszas huza-vona után sem lett kedvezően elintézve, s így azok a bizonyos renovációk is többé-kevésbé halasztást szenvedtek.

A közös hadsereg céljaira a tisztelt koalíciós és csak az imént a munkapárti delegáció száz milliókat szavazott meg és e horribilis összegből a Székelyföldre s így Udvarhelymegyére „magas“ stratégiai szempontból oly összeg kerül vissza, mely szóra sem érdemes. Vagyis, amíg egyes városok és vármegyék bőségesen kárpótoltak, addig e szegény székely vármegyének, mint általában a Székelyföldnek, melyet oly előszerezett neveznek a magyarság keleti védbástyájának — jóformán mi sem jut.

Eltekintve a természeti kincsekben igen gazdag és a közlekedés fő, természetes és mesterséges irányvonalába eső, tehát önmaguktól is fejlődésképes városoktól, melyeknek száma hazánkban eléggé korlátolt, városaink jórészt mesterséges fejlemények. Növekedésük, ipari és kereskedelmi lendületük, kulturális fejlődésük alapfeltétele az a kisebb-nagyobb arányú támogatás, melyben az állam részéről közintézmények létesítése, forgalmat biztosító vállalatok életre hívása, a fogyasztást nagy arányban növelő, következképpen a termelést fokozó kormányzati intézkedések által részesülnek.

Az erdélyi városok, az egy Brassót kivéve, mely évszázadok óta igen fontos ipari és forgalmi pontja egy nyugatot kelettel összekötő országútnak, csaknem kivétel nélkül ilyen mesterséges támogatásnak köszönik fellendülésüket. Ebben sem Erdély fővárosa, kincses Kolozsvár, sem pediglen Marosvásár-

hely nem képeznek kivételt. Nagy arányú állami támogatás nélkül, talán egy század múltán sem érték volna el mai arányaikat.

Ha a szerencsésebb helyzetű s gazdagabb vidékek központjait képező városok sem voltak képesek fellendülni állami segítség nélkül, hogyan lenne képes egy olyan kis város, aminő Székelyudvarhely, mely minden természeti kincsben szűkölködő vidéknek központja, a kultura központjaitól szerfelett távol esik, azokkal csak egy zsákutcát képező, hiányos járatu szerény viczinálissal függ össze. Pedig ennek a városnak fellendülése, ipari, kereskedelmi forgalmának megnövekedése, kulturális erejének kifejtése fontos nemzeti érdek. A székelység központi városa, a legmagyarabb erdélyi vármegye székhelye csak a magyarság kárával maradhat továbbra is mostani lételességében, jelentéktelenségében.

Sajnos, évtizedek alatt jóformán semmi, s csak az utóbbi évek alatt ért el eredményt a város fellendítése érdekében tett nagyobb arányú állami támogatást kérő törekvése tekintetében, a mi annak a jele, hogy nem méltányolták eléggé e város nemzeti jelentőségét s nem tulajdonítottak elég fontosságot annak a kívánságnak, hogy a székely nemzet központi községéből egész környezetére nagy vonzó-erőt gyakorló, életteljes, igazi város képződjék.

Ezért — felbuzdulva a mostanság elért sikereken — igen aktuálisnak tartjuk, ha Székelyudvarhely város és a vármegye e kérdést újra napirendre hozza, s minden lehető megtesznek tekintetben, hogy a város az ezred központot elnyerje.

Az egész 82-ik ezred megfelelő elhelyezése átmenetileg az építkezések folytán élénk forgalmat eredményez, az elhelyezés biztosítása után nagyban megnöveli a fogyasztó közönséget. Nagyobb fogyasztás fokozottabb termelést eredményez. Az ezred idehelyezése ipari és kereskedelmi fellendülésre vezet.

Különösen fontos szempont nálunk a helyi fogyasztás növelése, mert mint a forgalom országutjától félreesők, kivételre alig termelhetünk. Nálunk legalább egyelőre a fejlődés alapfeltétele a helyi fogyasztás nagyobb arányú növelése.

Az ezred ide telepítésével járó nagyobb befektetésektől nem kell félni, mert a befektetések erre a célra a telkek megszerzésével részben már megtörténtek és miután a város vállalt nyomó nagyobb terhek a közel jövőben elenyésznek, a még szükséges befektetések előteremtése nem okoz nehézséget. De még ha nehézséggel járna, akkor is érdemes volna a nehézségek legyőzésére minden lehető megtenni; mert ebben az esetben dus jövedelmet hozó befektetésről van szó.

Az ügy sikeréhez Székelyudvarhely termelő közönségének s így az egész megye nagy érdekei fűződnek. Hozza a város képviselőtestülete a kérdést újra napirendre, s ha másként nem megy a dolog, úgy vegye a kezébe azt a vármegye törvényhatósága s ez irányban ó tegye meg a lépéseket. A siker városnak, megyének egyformán hasznot jelent.

Szemle.

— Fuzió nehézségekkel. — Az új program. —

Székelyudvarhely, május 31.

Kossuth Ferenc azt mondja, hogyha fuziónálni akartok, ezt igen könnyen s egyszerűen elérhetitek, fiacskám, csak lépjétek be mind a Kossuth-pártba...

S valljuk be, igaz van Kossuthnak. De igaz van Justhnak is, ha azt gondolja, hogy a fuzió megvalósításának van egy más, szerinte sokkal könnyebb és egyszerűbb módja: lépjen be mindenki a Justh-pártba. Viszont Andrásytól sem veheti senki rossz néven, ha ő tudja a legkönnyebb s legegyszerűbb módot, a melynek mi-benlétéről őt szerénysege sem tiltja nyilatkozni. Ezt pedig gróf Károlyi Mihály az egyesülési eszme vezérőlközkatónája, közkatónai vezére is meg fogja szivlelni.

A dolog határozottan a legeslegkönnyebb és legeslegegyszerűbb: szorítsa háttérbe a maga egyéni érvényesülési vágyát s lépjen be valahova, egyesüljön... Jaj, de itt van az a baj, hogy neki is van egy, még könnyebb és még egyszerűbb eszméje, melyet talán már sejtének olvasóink. S valljuk be, hogy Károlyinak is igaz van, úgy mint a többinek... De hát — hogy az ismert adoma változtatást nyujtsuk — hogyan lehet mindnek igaz, holott egyik kizárja a másikat... Hát ez is igaz... Valóban mindnek igaz van és épp ezért — nem is lesz igaz egyiknek sem.

Ha a rágalmaszasi pör nem segít már rajtuk: ismét kezdik a játékot az ellenparlamenttel. Ha ez megint csufos kudarczot vall, újra sor kerül a Házbeli izgatásra és túlkölésre. Ennek kudarcza után megint előkerítenek valami rágalmaszást, a melynek végén kiderül, hogy csak alaptalan orvtámadás. Ez a műsor: botrányra botrány. S módszerük az, hogy az egyik botrány kudarczát feledtesse el a másiknak kudarcza.

De méltán kérdezhetné a viszonyainkban járatlan idegen: Miképp folytathatják az ellenzéki férfiak azt a kicsinyes mesterséget? Hogyan tartatják magukat még mindig felszinen?

Ennek magyarázata csak az, hogy megmaradt párthiveik bölcsességüket valamely rágalmaszó újságnak koholt híreiből meritik s más olvasmányhoz sohasem jutnak. Az a rágalmaszó újság pedig becaületvédő és más törvényeink fogyatékosága következtében szabadon koholhat valótlanosságot és szabadon hallgathatja el a valót. — Így kerülnek össze méltó társaságba: politikai pártok, a melyek oda jutottak, hogy elvek, eszmék, vagy bárminemű közügyek harca helyett embervadászó hadjáratot folytatnak; — sajtó-organumok, a melyek minden nap új valótlanosságot koholnak s a megczáfolt koholmányt új koholmányal feledtetik.

A tartalékosok leszerelnek.

Tekintettel a Boszniában, Hercegovinában és Dalmáciában elhelyezett csapatok létszám fölemelésének hosszú tartamára, a M. R. értesülése szerint ő felsége elrendelte, hogy a legidősebb tartalékos és póttartalékos korosztályok, vagyis az 1902. és 1903. évi korosztályok és a kedvezményre való jogcimmal bíró póttartalékosok, családfenntartók és egyetlen fiuk (minden korosztályból), kik annak idején a bosznia-hercegovina-dalmáciai állományemeléshez igénybevételek, a mennyire tartalék legénység rendelkezésre áll, fiatalabb tartaléklegénységgel és kedvezményre való jogcimmal nem bíró póttartalékosokkal pótlandók.

Ez a rendelkezés egyrészt abból a megfontolásból fakad, hogy a külügyi helyzet a bosznia-hercegovina-dalmáciai állomány leszállítását lehetetlenné mutatja, másrészt abból a törekvésből, hogy azoknak, a kik már több hónapja aktív szolgálatban állanak, lehetővé tegyék a családjuk körébe való visszatérést. Az összes tartalékosok és póttartalékosok kívánatos egyidejű elbocsátása abban az esetben is, ha a külügyi helyzet megengedné, már szállítási okokból is keresztülvihető volna és fokozatonként kellene megváltatni.

E legfőbb rendelkezések gyakorlati keresztültelése az idegen hadtestkerületekből levitt csapatoknál oly módon fog történni, hogy a szabadságot tartaléklegénység csak az ifjabb korosztályok megérkezése után bocsátható el. Azok a tartalékos legénységek, amelyeknek odalent van a hadtestkerületük, lehető rövid idő alatt szabadságotlatni fognak.

Orbán Balázs báró sirjánál.

— Egy megkoszorúzott sir. —

Székeljudvarhely, május 25.

A székelkeresztúri unitárius gimnázium e hó 22-én az intézeti jöltevek, főképpen Br. Orbán Balázs emlékére hálalünnepélyt rendezett. Az egyházi főhatóság képviselője *Lórinczy Dénes* táboragyot, egyházi tanácsost küldte ki az ünnepélyre. Az ünnepélyt *Szent-Királyi Ferencz* f. gondnok nyitotta meg. Alkalmi beszédet *Márton Lajos* VI. o. t. tartott. Szavalt *Szilágyi Dénes* VI. o. t. Orbán Balázs, életét, érdemeit *Szentmártoni Kálmán* tanár ismertette. Az ünnepélyt *Pap Mózes* igazgató zárta be. Az énekpontokat az ifjúsági dalkör töltötte be.

A felső osztályosok tanáraik vezetés alatt a déli vonattal Székeljudvarhelyre utaztak föl és innen a Szejke-fürdőre vonultak ki, a hol a Br. Orbán család több tagja jelenlétében a nagy jöltevé sirját megkoszorúzták. *Pap Mózes* igazgató a díszes koszorút az alábbi beszéd kíséretében helyezte a koporsóra:

— Kedves emléktű jöltevőnk, Br. Orbán Balázs! A székelkeresztúri unitárius gimnázium képviselőjében hozzád jöttünk, sirodat felkerestünk, itt köszöntünk, hamvad néma, szellemed szólítjuk meg, egy kis ideig veled akarunk maradni, veled akarunk társalogni. Te hazádnak nagy fia voltál, de igaz vallásos szived jó volt, vallásod az ész vallása vala. Hazádjárt vert szived, Istenhez emelt fel lelked utolsó lehelletedig. Hazádnak éltél, minden örödet neki szentelted, egyházadat is nagyon szeretted. E kettőért haltál meg. Azt akartad, hogy halálod is ezek hasznára váljék. Önfelelőző fáradozással szerzett vagyonodat e kettő oltárra tetted le. A kultúra papja is voltál, a népnevelés emelésével akartad igaz, őszintelen hazaszeretetre nevelni a népet, imádságig, szeretett székelnyemzetedet, székelny fajodat. Egyik öröksődül a mi gimnáziumunkat hagytad. Verejtékes munkával szerzett vagyonod egy részét e kaptad. Ragyogó multadat ismerjük, tündöklőbb, értékesebb volt az a gyémántnál. Hagyományodat sokra értékeljük, akkor adtad, amikor nagy szükség volt rá, tehát többszörösen adtál, igaz keresettedet adtad, adományod értékét ez nagyon fokozta. Igaz ember voltál, néma szived volt, mindig csak jót tettél. Régióta pihenés az arany helyen, a melyet

életedben és halálodban a székelny nép szent helyévé tettél, de neved, emléked fennmaradt, teteidben örökké élsz.

Kedves emléked iránt való hálánk hozott minket ide. Jelenj meg köztöttünk, nézd e muzaszerget, nézd azok tanárait. Nézz mindnyájunkat, mi a te nagy szellemedek, áldott emlékednek hódolunk. Tied e pillanatban lelünk, valónk, nyitott könyvként áll előttünk a te drága életed. Üzenetét hoztuk neked. Előadjuk, hallgadd meg. Intézetünk, székelny nemzeted egyik szép multu intézete virágozik, osztályod, amelyre te alapítványt tettél, rég felállott, ezt nem sokára az intézet teljes kifejlődése követi, a díszes uj hajlék már épül. Tanárok és tanítványok kötelességeik bü teljesítésében buzogkodnak, hűen munkálkodnak, eleven, élénk az élet. Intézetünk a néma erőnyeknek is otthona. Igaz hazafiságtól bevull az ifjúság kebele, jöltevé iránt a köztük irántis is hála él benne. Tanubizonyoságot tett ma erről. Mai napon főleg a te nagy nevednek, a te kedves emlékednek hálalünnepélyt szentelt.

Magasztalta a te igaz hazafiságot, puritán becaületességedet, vallásos szivedet, nagy tudásodat, nagy érdemeidet, felsorolta, emlékeztetbe idézte a te nagy áldozataidat és áldotta mindezekért drága emlékedet. Nem te voltál kicsiny, apáink voltak alacsonyok, nem tudták a te nagy lelkedet, igaz emberességedet megérteni és méltányolni. Ez üzenetet, miként intézetünk buzgó áldozatát fogadd kedvesen. Ez őszinte és igaz volt, önként, erőltetés nélkül jött. Tiszta szíved és nem pusztá kézzel zárandokoltunk sirodhoz a emléked iránti szeretetünk kézi zálogát, e koszorút hoztuk el ide neked. Élő virágkoszorú, májusi virágokból van fonva, tavaszi életet, kellemet jelent. A te sirod, benne a te elenyésztet szomorú ellentete ennek. Minha csak ezt hirdető nekünk az élőknek: Ez a te sorsod is Oh, ember! Jól tudom, a te szellemedet a mi életben létünk és a szép május az ő kellemével nem bántja, te a halálban is nagy lelku, egyszerű és béketűrő vagy, sorsoddal megelégszel, e sivar földi életre vissza nem vágodol, hiszen ennek sivarágai ma még jobban elkeserítnek a te lelkedet.

Jól teszed, életed dicső volt, halálban megdicsőültél, örökké tartó kedves emléket hagytál hátra, te örökké élsz. Rólad a sirod mellett járó székelny sohasem feledkezik el, valahányszor melletted elmegy, kalapot emel, Mindenek felett tül-élz te időn, enyészeten, a te tetteidben intézetünkben és az Erdélyi Közművelődési Egyesületben e második kedvelt gyermekednél, e másik öröksődnél. Ezek történetébe Kilió, a történet muzsája arany betűkkel írta be nagy neved és féltékenyen őri emlékedet. Így neved nem hogy elhomályosodnék, hanem egyre fényesebb lesz. Tanítványaink alapítványod gyümölcsét évről-évre élvezik. Kedvesen, a te kívánságod szerint itélük ő maguk oda azokat tanuló társaiknak. E kikötésedben is az igaz hazafiságnak akartál szolgálatot tenni, már az iskolában előakartak készíteni az ifjúságot egyik legszebb polgári erőnynek, a szavazásnak becaületésen való gyakorlására. Szájról-szájra adják ők tovább nagy nevedet, áldva áldják emlékedet. Alapítványaid a kulturának folyton éltető forrásai lesznek, tehát te a halálban is folyton hatsz, alkotsz és gyarapítasz és nyomodban mindig áldás fakad. Ezek után most már fogadd tölünk kedvesen e koszorút is, legyen ez zálog arra is, hogy a te neved intézetiakban mindig fennmarad.

Társaságot köszönjük, bocsás meg nekünk, hogy az égiektől egy kis időre a földiekre fordítánk. Intézetünk üzenete legyen megnyugtató read. Bucsuzunk. Pihenj ceandesen tovább. Szellemalakban lebegj köztöttünk; örökjél fölöttünk. Légy vezérünk a te felséges erőnyeid után. Hirdesd, hogy az igaz hazafiság, az igaz vallásos élet, a szeplőtlen becaületesség, az eszményiekért lelkesedés, a közügyek oltárára letett javak adják meg az embernek az igazi értéket és ezek biztosítanak számára örökéletet. Mi sirodnál szent fogadást teszünk, hogy a te eszményi életedet tölzük ki követésre példaul, és azt mi, tanárok és tanítványok hűségesen követjük. Ezzel sirodtól távozunk, de emlékedet magunkkal visszük, keblünkbe zárjuk és azt hiven ápoljuk. Ezt fogja tenni az egymást felváltó nemzedékek szakadatlan láncolata is.

Áldás emlékedre és áldás a mi életünkre, mindenek felett áldás a hazára, mert te sirodban is főképpen ezt kívánod. Ezt veled mi is igazán óhajtjuk, és itt is megnyugtatónk. ezért munkálkodunk.

Hátrálékos előfizetőinket

tisztelettel kérjük sziveskedjenek esedékes díjaikat beküldeni.

Az erdélyrészi földbirtokpolitika.

— Az Erdélyi gazdasági egyesület jelentése. —

Az erdélyi magyarság pusztulásáról, szomorú sorsáról az utóbbi időben ismét egyre több szó esik. Naponkint újabb panaszokat hallunk s azok, akiket Erdély sorsa érdekel, a veszedelem feltüntetésével egyre hangosabban követelik az erdélyi magyarság védelmét, megmentését. Maholnap már minden nagyobb magyar birtok az oláhok kezébe kerül.

Ezzel a nagyfontosságú kérdéssel foglalkozik az Erdélyi Gazdasági Egyesület titkára, *Tokaji László* egy most kiadott új füzetben.

Az állam és társadalom közös teendői volna-nak mindenekelőtt: egy nagy magyar Albinának, egy olyan hatalmas altruisztikus és magyar nemzeti intézetnek az alapítása, amely sikerrel vehesse fel a küzdelmet minden nemzetiségi terjeszkedési velleitásokkal.

Amerikában él körülbelül egy millió kívándorolt magyar, nemzetünknek legerősebb egyéni-ségi töredéke. Romániában is van egy negyedmillió körül. Ügyes akcióval főképpen az előbbieket könnyen lehetne hazatelepíteni. A honvágy és a pénz náluk nem hiányzik, csupán a mód, az alkalom, a megbízható lebonyolítás nyujtandó. — Értékesebb emberalanyokat képzelni sem lehet, de előbük kellene tudni tálalni még egy-egy falura való földkomplexumot és még kellene tudni győzni őket ott künn arról, hogy bizhatnak az ajánlat realitásában. Ily módon akár előre is megkezdene-k a föld vételárának törlesztését.

Társadalmi uton kellene hatást gyakorolni meglévő pénzintézeteinkre olyan irányban, hogy alapelveikben és működésükben azok is közelodjenek az altruisztikus és nemzeti irányok szolgálatához.

Kitartóan kellene társadalomunknak és társadalmi intézményeinknek agitálni olyan irányban, hogy a technika, ipari és kereskedelmi pályákkal szemben ma is fennálló káros előítélet felső és középnevelésünk felfogásából végre már egészen kiirtassák, mert kétségtelen, hogy ez is egyik főoka nemzetünk anyagiakban lassu érvényesülésének.

KÖZIGAZGATÁS.

Újabb kormány-segély. A megyei tisztii nyugdíj alap war évek óta nehéz zavarokkal küzd, amennyiben az e czimen kirótt és szedett pótdó, jóllehet elérte a törvény által megengedhető magasságot, még sem nyujt kellő fedezetet. A mult 1912. évből ezen a czimen nemkevesebb, mint 16 ezer korona maradt fedezetlen. Ezen hiánynak elenyésztetésére, a vármegye vezető férfainak közbenjárására, a miniszter most a szükséges összeg megadáéat kilátásba helyezte.

Uj segédjegyzői állások. A megye törvényhatósága *Nagygalambfalva*, *Székeludvarhely*, *Vargyas* és *Parajd* község kérésére segédjegyzői állásokat rendszeresített. Ezen 1000 korona fizetéssel járó állások illetményei fedezésére a miniszter e napokban kelt leiratában a két első község részére 1000—1000, Vargyasnak 800, Parajdnak 700 K segélyt engedélyezett. Az új segédjegyzői állások betöltésére az alispán el is rendelte a pályázatok kiirását.

Egy új középiskola. Torontál vármegye közönsége feliratot intézett a kormányhoz, egy új gyakorlati irányu középiskola létesítése végett. Ezen középiskola a mezőgazdasági és ipari kultúrára fektetné a tantervét. Az érdekes indítvány indokolása szerint a mostani középiskolák nem nyujtanak átmenetet, nem készítik elő az ifjút a gazdasági főiskolákhoz. A pártolás végett Udvarhelyvármegyének is megküldött feliratot, mint értesültünk, az alispán azzal a javaslattal terjeszti a törvényhatósági közgyűlés elé, hogy azt a megye közönsége hasonló szellemű felirattal támogassa.

Az erdélyi transzversalis vasut. Kin-
cses Kolozsvár polgármester helyettese egy pár
évvél ezelőtt ankettet hívott össze, amikor azzal
a kedves indítvánnyal lepte meg az egybegyűl-
teket, miszerint az új erdélyi transzversalis vasut
legelőször Kolozsvár—Apahid—Szászrégen
—Tölgyes irányában volna kiépítendő. A család-
bogár indítvány, mely a Székelyföldet egyszerűen
nullifikálni akarja, igen helyesen születésekor
kubbaesett, de úgy látszik nem halt meg, mert
most egy memorandum alakjában megint kísérteni
próbál. Kolozsvár helyettes polgármestere az in-
dítványt elővette, a maga szövegével keresztül
megindokolta, s aztán elküldötte pártolás végett
az erdélyi megyéknek, így Udvarhelynek is. Az
indítványt, mint a székelyföld eminens érdekeit
sértőt, a törvényhatósági bizottság természetesen
leg egyhangulag fogja elutasítani, s egyben al-
kalmul fog szolgálni arra, hogy a mi vasutunk
kiépítését újra erőteljesen megsürgessük. Egyébiránt
a javaslat beható mérlegelésére visszatérünk.

A Székelyvasut 1912-ben.

— A héjjasfalva—székelyudvarhelyi vasut számokban. —

A héjjasfalva—székelyudvarhelyi helyi ér-
dekű vasut (Székelyvasut) részvénytársaság igaz-
gatósága most tette közzé az 1912. üzleti évről
szóló jelentését.

A jelentés adatai szerint a vasut személy-
forgalma némi csökkenést mutat az 1911. évvel
szemben, az áruforgalom az előző évi magasság-
ban mozgott. A forgalom hanyatlása és a tete-
mei árvízkarok elszámolt helyreállítási költségei
daczára, a pénzügyi eredmények mégis úgy ala-
kultak, hogy a törzsrészvények után — mint-
hogy az elsőbbségi részvények osztalékhatárlékai
az előző évben teljesen törlesztettek — most
először felszálalék osztalék fizetését hozta az
igazgatóság javaslatba, melyet a közgyűlés el is
fogadott.

Az 1912. évi üzleti számla főbb tételői a
következők: Kiadások: önkormányzati díjak 114767-24,
rendkívüli üzleti kiadások 11254-12, összesen
126021-36 K. Bevételek: személyek, podgyász-
árak után 223322-47, különféle 1731-83, össze-
sen 225054-30 K, Ebből levonva a kiadásokat,
marad üzleti felesleg 99032-94 K. A mérleg-
számla adatai: vagyon: építési és felszerelési
költségek 2897000-00, gyümölcsözőleg elhelyezett
készpénz 217489-56, ugyanaz 9043-26, adások
154884-08, összesen 3278416-90; teher: törz-
részvény 1398400-00, elsőbbségi részvénytőke
1398600-00, beváltandó elsőbbségi részvény 6200-00,
tartálékalkap (1250 db 200 K-ás elsőbbségi rész-
vény eladásiából) 195000-00, jövedelme 22489-56,
vis-major alap 9043-26, hitelezők 66613-95,
nyereség-vesztettség számla 82070-13, — összesen
3278416-90 K.

Személyforgalom volt 1912. évben: I. oszt.
1978, II. 39103, III. 146794, katona 6125, ösz-
sesen 194000. (1911-ben: utas 183372, katona
8903.) Bevétel 1912-ben 92423-22 K, 1911-ben
96434-16 K. Az összes utasok által megtett ut
kilométerben: 3712125 (1911-ben 3872263). Az
elazított árak mennyisége tonnában 50121,
(1911-ben 50790), tonnakilométer teljesítvény
1525941 (1911-ben 1526872), bruttó bevétel kor-
onában 130878-00, (1911-ben 133573-00.) Az
áruforgalomban rendszerint nagyobb mennyiség-
ekkel szereplő főbb cikkek forgalma tonnában:
ásványezet 1280, (1911-ben 1083), élő állatok
1105 (1634), épület- és haszonfa 19260, (21605),
mész, cement, téglá és cserép 4119 (3659), mező-
gazdasági termények 3979, (2852), örlemények
2483, (2411), tűzifa 227, (987), vas és aczélárak
1817, (1526). A podgyász, gyors és teherárufor-
galom tonnákban összesen 50121, (50790), ezután
bevétel K 130878-75 (1911-ben 133573-57.)

A személyforgalom az egyes állomásokon:
elazított személy: Bögöz 20655, Héjjasfalva
28319, Nagyalambfalva 14231, Székelykocsartur
63391, Székelyudvarhely 67404, összesen 194000.

Tejuzsora Székelyudvarhelyen.

— Hozzászólás a közönség köréből. —

Székelyudvarhely, május 30.

Lapunk múlt vasárnapi számában fenti cím-
mel szóvá tettük azon siralmas állapotot, melyben
a város közönsége a tej hallatlanul magas ára és
hamisított volta s vele együtt a nagy foku drága-
sága miatt szenved. Közleményünkre vették a kö-
vetkező sorokat. Tekintetes Szerkesztő Ur! Kö-
szönettel tartozunk azon figyelemért, hogy érde-
keinkért bármikor kész sikra szállani. Köszönetet
mondok a legutóbb megjelent közleményért is,
melyben a végsőkéig feszített tejdrágaság s hami-
sítás ellen felszólal s mintegy felhívja az uralkodó
helyzetre a rendőrség s mindazok figyelmét, kik a
bajt szánálni vannak hivatva. Valóban elérkezett
az idő a cselekvésre, tegye ezt más vagy bárki,
mert a drágaság terhe elviselhetetlen. Azt már jól
tudjuk, hogy a családos ember, iparos, kereskedő
a keresményéből, tisztviselő a fizetéséből a mai
viszonyok között megélni képtelen. Tévedés van
abban, hogy a tejnek 32—38 fill. ára van literen-
ként. A székelyudvarhelyi piacon 44—48 fillér a
tejben a kínálat 40—44 fill. a kötés, illetőleg a
vásár. Egy családos embernek napi szűkeglete
3—4 liter, ennek ára 1-32—1-76 K. Honnan vegye
ezt az összeget elé az ember?

Azt tapasztaljuk s elég sajnosan tapasztaljuk,
hogy a vidéki tejesek egyre másra mondják fel a
tejet különböző címek alatt, de csak azért, hogy
a felmondott tejet a piacra tereljék s ott 4—8—10
fillérel magasabb áron adják el a szükséghelyzetbe
kényszerített embereknek. Ez az eljárás nem egyéb,
mint a tej árának mesterséges felhajtása, tehát
tisztességtelen uszora, mely még a meg nem en-
gedett utra is áttérődik akkor, midőn a város
végén a helybeli tejkereskedő, helyesebben üzér-
kedő aszonyok összevásárolják a tejet s azt meg-
lehetősen felvezve viszik eladásra. Ez már nem
csak uszorkodás, hanem büntetendő élelmiszer
hamisítás.

Szerintem az ügyet elsősorban a rendőrség-
nek kellene kezébe vegye s miként több más vá-
rosban meg van, úgy itt is tüzetesen kellene szer-
veznie az élelmiszer hamisításának oldását még
pedig oly formán, hogy, és itt a tejről szólok csu-
pán, szerezzék be a tej ellenőrző kis gépeket s
vizsgáló szereket, melyeknek segítségével 5—10 perc
alatt megállapítható a tejnek leföldözött, vízezt,
vagy másféle anyagokkal hamisított volta. Minden
reggel csak 1—2 tejárúsitónak kellene a tejt ren-
dőrileg megvizsgálni s ha az hamisítottnak vagy
leföldözöttnek találtatott, példásan megbüntetni, a
büntető végzést a lapban nyilvánosan az illető
hamisító költségén közreadni, már ezzel az egy-
szerű közbelépéssel nagyon segített a rendőrség a
lehetőleg holynozten.

A tej ellenőrző és vizsgáló gépek, vagy sze-
rek nem oly drágák, hogy azokat egy város ta-
nácsa be ne szerezhetné, az összes felszerelési
költség 2—300 kor. s bármelyik legénye a ren-
dőrségnek egy-két bemutatás után könnyen kezeli.
Ennyi befektetést és védelmet csak megér-
demel egy 10,000 lelket számláló város.

A rendőrségi felülvizsgálat még abban az
esetben is célszerű, ha a közönségből egy érde-
csoportosulás jön létre s az a tejet nagyobb men-
nyiségben hozatja be távolabb fekvő községből.

Maga az eszme nagyon szép s kivitele sem
lehetetlen, de a nehézségektől nem mentes. Egyik
pedig bajunk volt, van és lesz, hogy a közügyek
s egymás közös érdekei iránt nagyon laza az ér-
deklődés s ha egy-kettőnek van hozzá kedve az
ilyesmit nyélbe ütni, nincs száznak — az ezernek
pedig mindig a kritizáló képessége nyilvánul meg.
Aztán ne feledjük, hogy ha sikerülne létre hozni
egy konzorciumot — pár hónap múlva az első
tiz, utána a többi válik ki, mert nem lenne meg-
vele az a kényelem, ami a jelenben van a házhoz
hordással, ha rossz is a tej. Mindenek felett fő a
kényelem. Ez kell nekünk.

Ugy vélném helyesebben megoldani a tej

mizéria kérdését, ha a gazd. egylet vagy a Kiren-
deltég egy vasutmenti, pl. Ujszékely, vagy Nagy-
galambfalva, vagy más községben egy tejszövet-
kezetet szervezne, a cikkekben felhozott Nagyerno
szövetkezet szisztemája szerint. E szövetkezet szer-
vezéséhez a város közönsége is hozzájárulna. U-
letreaz jegyzésekkel, még pedig oly formán, hogy
az illető községben az üzletreazeket fejőstehenek-
kel, a városban pedig 100 kor. pénzösszegettel je-
gyeznék a részvényeket s a szokásos szövetkezeti
államségálllyal a központot Székelyudvarhelyen be-
rendeznék. A város közönségéből csak 100 család-
jegyzet részvényt, az így bekerülő 10,000 kor-
ból az illető község gazdái jófajta tejelő teheneket
szereznének be s a tejet mindennap a központba
az illető község gyűjtő állomásából beszállítva —
a központban alkalmazott személyzet kihordaná, a
megmaradott részt feldolgozná vajnak és sajtnak,
vagy túrónak, mely esetben nemcsak jó tejet, de
mindennap friss vajat és tejbenturót is kapna a
közönség.

Ez alapon semmi rizikó nincs s egy ilyen
alapon szervezett szövetkezet gazdáinak fejősteh-
eneket is inkább adhat a Kirendeltég vagy gazd.
egylet, sőt kívánatos is, hogy adjon, mert
azok árának kiegyenlítésére mindig ott állana a
szövetkezet.

Nem lehet kétségbe vonni az így szervezett
tejszövetkezet kitünő fejlődését, mert a termelt
tejnek állandó elhelyezése s a városi központ az
illető községnél csak egy gyűjtő állomást feltétele-
lez, felszerelve azt megfelelő edényekkel és viza-
gálási szerekkel, míg a munkaeor ide a központba
lenne alkalmazva. A rezi ugyanaz, mintha a köz-
ségben volna a feldolgozó központ — több semmi-
képen nem.

Nem álmódhatunk természetesen mindjárt
palotáról s kitudja milyen egyszerű és fényes
berendezésről, elég a központban egy piacra
nyíló egyes szoba megfelelően betonozva, hisz a
nyers értékesítés nem kíván nagy helyet.

Üdvözljük különben a felvetett eszmét,
melyhez ott csak kiegyesíztésül fűztem, forró vá-
gyunk, hogy ez mielőbb megvalósíttassék. Az volna
még célszerű, ha e tárgyban az érdekeltek érte-
kezetet tartanának s ott szervezkevet a közönség
személyesen kérné a Kirendeltéget vagy gazd.
egyletet ennek megvalósítására.

á. m.

Püspöki körut.

— Kenessey Béla dr. ref. püspök Udvarhelymegyében. —

Székelyudvarhely, május 31.

Dr. Kenessey Béla erdélyi református püspök
május hó 24-én a telekfalvi és sándortelki egyhá-
zakba folytatta körútját. Kiséretében voltak az
alkalommal is Nagy Károly egyh. kerületi fő-
jegyző, Jancsó Lajos generális direktor, Pünkösti
Pál egyházkerületi számvevő, Vajda Ferencz es-
peres, Bíró Áron számvevő, Hegyi Péter egyhá-
zmei főjegyző és Dr. Nagy Samu egyházmegyei
gondnok. Telekfalva község határszélén már lovas
banderium várta a főpásztort és kísérté be a köz-
ségbe, a hol Székely Gábor tanító köszöntötte az
iskola előtt felállított díszkapunél, míg a papi la-
kás előtt, a presbiterium nevében Szabó Gyula
beszolgáló lelkész üdvözölte. Jelen volt a telek-
falvi egyház megvizsgálásánál, valamint az isten-
tisztelőtlen Ugron János főispán is. Az istentiszte-
letet Kenessey Béla püspök végezte, felemelő imá-
val és beszéddel. A kicsiny sándortelki egyház
hívei szintén nagy örömmel fogadták a vizsgáló
bizottságot; a község ragaszkodását és szeretetét
Bálint Andráss ny. tanító tolmácsolta.

Május 25-én Homoródszentmártonban és Ho-
moródszentpálon végzett vizsgálatot a püspök. Ho-
moródszentmárton között, ékes díszkapu alatt,
Szabady Tivadar oklándi járási főszolgabíró üd-
vözölte a járás és a község nevében. Az isten-
tisztelőtlen itt is Dr. Kenessey Béla püspök vé-
gezte és szép beszéddel szentelte fel az egyhá-
község egészen megújított szép kis templomát és

orgonáját. Ezután az unitárius egyházközség és polgári község üdvözlését fogadta a lelkész és körjegyző vezetése mellett. Ebéd után szakadó esőben kísérté le a 30 tagból álló lovas banderium püspököt és kíséretét Homoródszentpálra, hol a község végén, a politikai község és az unitárius egyház nevében *Ürmösi József* lelkész üdvözölte. Itt az istentiszteletet a szabad ég alatt akarta a bizottság megtartani, mert a ref. templom nagyon kicsiny, de mivel az eső szakadt: az unitárius egyház vendégszeretétét véve igénybe, annak díszes nagy templomában predikált *Nagy Károly* egyh. kerületi főjegyző. Nagy hatást keltő, szép beszédnek mutatott rá a közös szóra, a közös küdelmekre, melyeken a két egyház átment és intette, hogy ragaszkodjanak hitükhöz, egyházukhoz. Homoródszentpálon két napon át *Gyarmathy Dezso* főgondnok vendége volt a püspök és kísérete, a ki ez alkalomból kifolyólag fényes vacsorát adott, melyre hivatalos volt a vidék előkelősége.

Május 26-án a bágyi és székelydályai egyházak vizsgálata került sorra. Bágy község végén a diszkapu alatt ifj. *Bencse Ferencz* és a templom előtt *Könyv Kálmán* lelkész üdvözölte a főpásztort. A bágyi lovas banderium és ifjuság zászlóik alatt nemcsak fogadta, hanem Székelydalya határáig el is kísérté a főpásztort. Innen kezdve a dályai lovas banderium kísérté a község között felállított diszkapuig, a hol *Gergely József* birtokelességi elnök fogadta, míg a papi laknál *Szabados József* lelkész üdvözölte. Itt a püspök és kísérete alaposan megvizsgálta a régi műemlékkel bíró, díszes festményű templomot.

A papi lakon elköltött ebéd után a kicsiny *Ége* községbe vonult át az egyházkerületi vizsgáló bizottság, élén *Kenessey* püspökkel. Az égei lovas banderium szintén eleibe ment a határszélig és kísérté a diszkapuig, a hol *Ferencz József* és a polgári község, *Gámnán Sándor* lelkész az egyház nevében fogadták, míg az iskolás növendékek szép virágcsokrot nyújtottak át. Itt *Jancsó Lajos* esperes predikált. Barátságos ebéd után az ifjuság és lovas banderium *Könyv*—*Jásfalva* község határszélig kísérté a püspököt és kíséretét, hol már a kányádi 26 tagu lovas banderium várta és köszöntötte — *Gidó Ferencz* vezetővel. A községbe érkezve, „Szivből vártunk” feliratu diszkapu alatt *Hodgyai Géza* tanító köszöntötte a nép lelkes éljenzése közben. Istentiszteletet itt is *Kenessey* püspök tartott, valamint végezte a felekezeti iskola megvizsgálását is. Már jó estére járt az idő, mire a püspök és kísérete a Bereczk tetőre ért a kányádiaktól kísértve, hol már *Petek* küldöttsége várta és fogadta. lovas banderiummal és az ifjuság zászlókkal. Üdvözlés után, szoltárok éneklése mellett haladt be püspök és kísérete a községbe és itt a ceinos diszkapunál *Putnoki Árpád* körjegyző, a papi laknál *Hegy Péter* lelkész fogadta és üdvözölte. Peteken május hó 28-án tartatták meg a vizsgálat. Nagy számú hallgatóság előtt itt is *Kenessey* püspök predikált. Még ez nap délután átrándult a főpásztor *Székelyderysben* levő csekély számú hiveinek a meglátogatására, felhasználva ezt az alkalmat arra is, hogy megtekintse az ottani híres régi unitárius templomot.

Május 29-én délelőtt *Miklósfalva*, *Homoródszentpál* és *Ábránfalva* egyházak meglátogatása került sorra. A miklósfalvi kicsiny egyház hivei is a falu végén zászlók alatt várták és a tűzoltók sorsfala között kísérték be a községbe. Ott a virágokkal felékesített diszkapunál *Menyhárd János* körjegyző fogadta. Istentisztelet után, melyet *Nagy Károly* jegyző végzett, átvonult a püspök *Homoródszentpálra*, hol a szabad ég alatt intézett beszédet a néphez, minthogy a templom le van rontva és építés előtt áll. Ez a kicsiny egyház is lelkesen fogadta *Seabady Dénes* kibiróval és *Bucsi Endre* lelkéssel.

Még az nap délután már *Bögös* megvizsgálására került a sor. *Ugron János* főispán átjött Miklósfalvára és ott fogadta a püspököt. Bögös község határszélén 30 tagu lovas banderium fogadta és annak sorsfala mellett haladt a község végéig. Itt a diszkapunál *Jakab Lajos* körjegyző

üdvözölte a polgári község nevében, míg a papi laknál *Csutak István* lelkész mondott barátságos isten hozottat. Nyomban rá megtartott az istentisztelet, melyet *Kenessey* püspök végzett, nagy hatású beszéddel. A templom előtt *Ugron János* főispán köszöntötte és köszönte meg a püspöki látogatást. Beszéde nem a közönséges szövegekből állott, hanem magasan szárnyalt, rámutatva a vallás ellenes irányzatokra. Püspök hasonló szép beszéddel válaszolt, melyben kiemelte, hogy a református vallás magasatos feladata éppen az, hogy küzdjön ezen romboló hatású irányzatok ellen. Bögösben időzése alatt három napon át *Ugron János* főispán vendége volt a püspök, a ki május 31-én nagy ebédet adott tiszteletére.

HIREK.

Székelyudvarhely, június 1.

Fejedelmi nász.

Nagy lakodalmat ültek a napokban a német birodalomban: férjhez ment a császár leánya. A hírlapok már hónapok óta kürtölték világga nap-nap után mindazt a fényt és szemképrázató pompát, a mi ezt a fejedelmi nászünnepet sugármas ragyogással fogja telíteni. A világ leghatalmasabb uralkodóiból: császári és királyi koronák viselőiből került ki a násznép, mely a fiatal párt az örömszülők körül gyülekezett s az újságírói fantázia ugyancsak kihagyta a czeruzáját, hogy minél részletesebben s minél szívesebben számolhasson be a szeszácziókra éhes közönségnek a ritka esemény lefolyásáról.

Mi szegény sorsu lateiner népség haaábas himnusokat olvastunk a hölgyek és urak mesés pénzekbe került öltözékéről, a fiatal menyaszonny utolérhetetlen bájoságáról s az ifju vőlegény dalú dicsézetéről. Önök, fiatal hölgyeim, bizonyára irigykedve sóhajtottát: Ah, nem lehet mindenki császár leánya! Mi pedig férfiak, gondban szürkült családapák, kétszer is elolvastuk a menü-kártyát, hogy aztán a bajusunk alatt eldörmögöbessük: lánczos-lobogós teremtetten, mennyivel érdemesebb deliciával ettük volna végig azt a császári ebédet mi, mint sokan azok közül, a kik elromlott nagyuri gyomrukkal ott jelen voltak.

Pedig hát, ha leszadjuk erről a császári lakodalomról a sok dísz és cifraságot s megállunk a lényegesnél, a száraz valónál, nem történet bizony ott sem egyéb, minthogy egy ifju leányzó örök hűségét esküdött egy fiatal legénynek s boldogok is lesznek bizonyára, ha igazán szeretik egymást. Ennyi az egész.

Mert ez az élet rendje. Királyok és fejedelmek magasan állhatnak fölöttünk rangban és dicsőségben, uszhatnak a vagyoni jólét ki nem apadó tengerében, ám a mi a lelkük berendezését illeti, a hol a grammal, méterrel, számmal ki nem fejezhető energiák birodalma kezdődik, ott már megszűnik és semmivé lesz a különbözőségek meglepő láncolata. Az ember célja: a boldogság keresése s ebben a nagy cél kegyetében a királyok is emberek lesznek. Azzá kell lenniök. Mert ha nem lesznek, ha nem az ember nemes érzéseinek utjain járnak, lehetnek ugyan királyok, körülveheti őket a fejedelmi feneag hideg ragyogása — a boldogságot megfogni, átélni és élvezni nem fogják soha. Sem a boldogságot, sem azokat a fájdalmakat és szenvedéseket, a melyeknek izzó tűzében megtisztul s az emberszeretet vigasz- és örömszótó érzéseire hangolódik a lélek. Ez pedig igazán szűkeges ahhoz, hogy valaki a fejedelmi trón nagy kötelességeit az alattvalók boldogítására végezhesse. Az a mosoly és derű, melyet a családi boldogság tiszta örömei csalnak a királyok homlokára, az alyai jószág meleg napsugarában füröszt meg a nemzeteket, és azok a könnyek, melyek az átéltszenvedések nyomán királyok arcán permeternek, fejedelmi szivekben az alattvalók nyögő pa-

naszai iránt ébredő bőkezű részvét aranyvetéseit öntöztetik. A történelem hangosan hirdeti, hogy nem adatik királyi nagyság — emberi nagyság nélkül. És ha ültek — a hogy csakugyan ültek is — valaha trónok bársonyán koronás szörnyetegek, a kiknek minden szava és minden tette milliók jogát és boldogságát döntötte romokba, történt csupán azért, mert a trónon ülőkből hiányzott vagy kivestett — az ember, az igazán szerető ember a maga mindeket lebíró és mindoneket fölemelő nemes érzéseivel.

Ez az egyszerű magyarázata annak, miért nem lehet nekünk, egyszerű embereknek egy-egy ilyen fejedelmi nász mellett csak ugy közönyös lélekkel ellépegetnünk. Vajjon nem a mi sorsunkat, népek és nemzetek eljövendő sorsát pecsételi-e meg egy-egy ilyen fejedelmi család-alapítás? A mig trónok lesznek s e trónok császárok, királyok ülnek, vajjon nem a történelem jó vagy rossz irányu alakulását indítja és irányítja-e a koronát viselők házassága? De igenis.

Ezért kívánatos és ezért kell ószintán óhajtjunk, hogy fejedelmek nászát sokkal inkább a tiszta szeretet, mintsem a politika rideg számítása szövégesse. Ha minden királyi vőlegény és minden királyi ara olyan tiszteletreméltó lélekkel indulna el az oltárhoz, mint a minövel a még el nem romlott és meg nem rontott nép egyszerű fia és leánya köti meg ma is a maga életreszóló becsületes szövetségét s ha azokon a felséges és fenséges családi tűzhelyeken mindig olyan meleg lángja lobogna a hitvesi szeretetnek, mint a minö sok szalmafódelea kunyhóban ma is melegít: meg nem mérhetnök s szavakkal ki nem fejezhetnök azt a sok áldást, a mi az ilyen frigyből az alattvalók nagy társadalmára mindenkoron kiáradna.

A tróndöntögető eszmék korát éljük s bár az anarchizmus eszeveszett órjögöi királyok élete ellen törnek, a nemzetek tulnyomó nagy többsége még mindig változatlanul nagy tisztelettel tekint a koronák fölött hordozóra. De ez a tisztelet csak erősödik s a legelkeesebb szeretetté magasatosul, ha a trónok bírlalóinak életéből egyre jellegzetesebben jelenik meg előttük a nemesen érző és szépen cselekvő — ember, a kiket otthonában a hitvesi tiszta szeretet tüze soha ki nem alszik.

Ez és csakis ez kell a mi korunknak. Trónok alapja, népek boldogsága ettől és csakis ettől erősödik a megdöntetelenségig.

Mikor tehát a német fejedelmi nászszal kapcsolatban azt olvassuk, hogy a fiatal mátkapárt milliókat érő nászajándékokkal lepték meg mindenfélől, csak sajnálni tudjuk, hogy a kor és népek hangulatát megértő és átérző szocziális — vagy mondjuk ki kereken — felebaráti szeretet pénzre nem változtatta ezeket a milliós ajándékokat s ezt a sok pénzt a fejedelmi nagy öröm emlékezetül ezét nem osztotta szűke viszonyok közt élő szegény munkás német családok ezrei között. Mert az a fölülről kiáradó meleg szeretet csak még szorosabbá és felbonthatatlannabbá fűzte volna azt a kapcsolatot, melynek szegény népet és boldog uralkodót kell különösen ma, a XX. század forrongó világában egymáshoz közel állítania.

A választókerületek új beosztása. A belügyminiszteriumban most dolgoznak a választókerületek új beosztásáról szóló törvényjavaslaton. A tervezethez az 1911-iki népszámlálás alapján részletes statisztikai kimutatások készültek és a mellett kiszámították azt is, hogy az 1913. évre érvényes választói névjegyzékek szerint mennyi most az egyes kerületekben a régi törvény szerint összeirt választók száma. Ez adatok szerint a jelenlegi választók tulnyomó része, majdnem egymillió, a vármegyei kerületekben lakik. A törvényhatósági joggal förlátott városokban mindössze 190.000 választó van. Az önálló képviselő-küldési joggal felruházott városokra 60.000 választó esik.

A méhészek köréből.

Az Udvarhelyvármegyei Méhészegyesület választmánya folyó évi május 27-én Székelyudvarhelyen, a vármegyház kistermében látogatott ülést tartott *Lányi Imre* vezetésével.

Az ülés megnyitása alkalmával *Lányi* elnök tette meg elnöki bejelentéseit, hogy az egyesület államegélye ügyében *Ugron János* főispánhoz vezetett küldöttség kérésére a Székelyföldre kiterjedően támogatta az egylet kérvényét a minisztériumban, mit a gyűlés köszönettel vett tudomásul. Bejelentette, hogy az egyesület régi törekvése: egy értékesítő osztály beállítása végrehajtott s az ért. osztály működését megkezdte. A méhészeti eszközökre nézve összekötöttes létesítetett a „Méh” magyar méhészek értékesítő szövetkezetével, melynek vezérképviselőt a Székelyföldre kiterjedően az egyesület magára vállalta. Előadva a kapcsolatot feltételeit a gyűlés felhatalmazást adott az elnökségnek 100 kor. összegű részvényjegyzésre s annak kifizetésére. A szó értékesítésére vonatkozólag az előterjesztések során felkérték a titkárt egy ismertető közlemény megírására, figyelemmel a rohamosan terjedő mézhamisítás ismertetésére is. Bejelentette továbbá, hogy *Steinburg Ottó* bankigazgató 4 drb orsz. egyli. kaptárt adott át az egyesületnek azzal, hogy azt 2 tanítónak adja ki az elnökség. A kaptárokat *József János* ártosváralyai és *László Dénes* fenyédi tanítóknak javasolta kiadni. Gyűlés *Lányi* elnök bejelentéseit tudomásul vette s *Steinburg Ottó* bankigazgatónak jegyzőkönyvi köszönetet mondott. A beérkezett ügyiratok és kiadványokról s végrehajtott határozatokról *Gál Imre* titkár referált. A jelentés szerint az elnökség Szentkeresztbányára a vándorgyűlés határozata szerint a mézelőfákat beszerezte és kiadta. A földmívelésügyi miniszter leiratára az egylet működési programját felterjesztette; a kirendeltséghez 20 méhrájért a kérvényt beadta, de mivel az egyesület államegélyi kiállításban áll, kérését a kirendeltség teljesíthetőnek nem találta.

Az egylet vagyoná leltár szerint *Jancsó János* gondnoknak megőrzés végett átadott. Az országos szövetségnek az egyesület csatlakozása bejelentetett. Elnökség kérésére a székelyudvarhelyi áll. iskolák gondnoksága méhes céljaira a gazd. isk. gyarkorló területén 25 □ öl helyet rendelkezésre bocsátott. A kirendeltség az egyesületnek 329 drb körte ojtványt és 132 drb ribizli bokrot adományozott, mit az elnökség 3b tag között szétosztott. Özv. *Borsoséky Sománé* néhai *Borsoséky Soma* méhészeti és erdészeti szakkönyveit az egyesületnek adományozta. Az erdélyi méhészegyesület *Erdélyi méhészetének története* cz. munkát az egyesületnek megküldötte, Dr. *Balázs Ferenc* tiszteletbeli tagja történet megválasztásáért megleghangon mond az egyesületnek köszönetet. Vándortanítónak az egyesület taglétszámáról, ügymeneteléről kért információt megküldötte. *Pál Dénes* székelyországi és *Dénes György* székelymúzseai lakosok tanfolyamra való felvétel kérése folyamodványai a földmívelésügyi miniszterhez pártolólag felterjesztettek.

Mézelőmagvakat az idén az egylet nem nyervehetett, mivel a szükséges mennyiség nem volt található. Jelentést az ülés jóváhagyólag tudomásul vette s az adományozóknak jegyzőkönyvben mondott köszönetet. *Lőrincsi Béla* pénztáros jelentését az egyesület vagyonát illetőleg tudomásul vették s a több évi hátrálékos tagdíjak felhajtásával megbízták. *Kálmán Robi* Fiatfalva és *Péter István Dobó*, tagokat az egylet tagjai sorából türelték és *Nemes Győző* méhészeti vándor tanítót az egylet tagjai sorába felvették.

Fontos tárgyat képezte a gyűlésnek a mindinkább terjedő mézhamisítás megállítását képező intézkedések. Megbotránkozással vette tudomásul a gyűlés a külföldi és több hazai mézkereskedők visszaéléseit, a mézhamisítás büntetését célzó törvény mielőbbi megalkotására kéri fellratilag a földm. és belügyminisztert s hasonló fellratok kérdése végett megkeresik az ország összes méhészegyesületét.

Elnök előterjesztésére a tagok részére ószi

ültetésre közvetlen a földm. miniszteriumtól kérvényezik a gyűlölcsojtványokat s végül egyhangulag fogadták el *Gál Imre* azon indítványát, hogy 1914 ben ősszel *Székelyudvarhelyen* egy *mészkiállítás* rendezésén az egyesület vásárral összekötve s ezzel kapcsolatosan egy gyűlölcsojtállítás rendezésére felkéri a vármegye gazdasági egyesületet, hogy ezen kiállításokra minél intenzívebben készülhessenek el a tagok a folyó évben Berlinben rendezendő nemzetközi és Székesfehérváron rendezett országos kiállításokon az egyesület nem vesz részt. A tárgysorozatba felvett előadás, mivel *Nemes Győző* szaktanító a gyűlésen nem jelenített meg, elmaradt.

Személyi hír. Dr. *Sebesi János* alispán f. hó 29-ikén bahaérkezett s átvette hivatalának vezetését. Az alispán 17-ikén a Park-szombatóriumban sikerült orroperációt állott ki és teljesen egészségesen látott újra munkához, melyet fővárosi tartózkodása alatt is a megye érdekeléért sikeresen folytatott.

Matiné. A Tanárok Egyesületét és árváit segítő országos Egyesület helyi fiókja, melynek élén *Kovács Dániel* tanár áll, folyó június 15-én délelőtt 11 órakor a vármegyház nagytermében matiné rendez. Ez alkalommal felolvas Dr. *Paál Árpád* vármegyei főjegyző, szavalni fog *Lukácsffy Józsefné*, a nyitányt a ref. koll. zenekara *Saja Antal* zenetanár vezetésével, az epilógót a főreál iskola zenekara *Dobó Zoltán* nagymagy vezetésével fogja játszani. Ez a szép program előre is egy kedves óra élvezetével kecsegteti Székelyudvarhely művelti közönségét s a csekély 1 kor. belépő díj alkalmat nyújt arra, hogy minél tömegesebb részvételt reméljünk annyival inkább, mert a tanárok ezen egyesülete, melyet saját erejükből hoztak létre, tekintve azt a munkásságot, melyet a tanárok a társadalom érdekében kifejtettek, nagyon is megérdemli a társadalom részéről a viszont támogatást.

Nyugdíjazás, megbízás. A kereskedelemügyi miniszter *Ostaián Viktor* kir. műszaki tanácsost, saját kérésére nyugdíjazta. A miniszter ezen intézkedésével egyidejűleg *Leichtner Gyula* kir. főmérnököt a hivatal vezetésével s annak a közg. bizottságban való képviselővel megbízta. *Leichtner Gyula* főmérnök megbízása a megye irányadó férfiaihoz egyhangú öhajlására történt.

Kitüntetett községi bírák. A király *Balázs Károly* fenyédi és *Tamás Ágoston* oroshelyi községi bíráknak, negyedszázadot meghaladó buzgó, a köz érdekében kifejtett és a községi életen kívül is terjedő derék munkásságukért, a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta. A jól megérdemelt szép kitüntetéseket a járás főszolgabírója, *Szabó Gábor* fogja az illetők mellé a község népének jelenlétében, feltűzni.

A szombathelyi egyházmegye ünnepe. Június 15-én nagy ünnepeit ül a szombathelyi róm. katolikus egyházmegye. A franciaországi Tours városából elhozza és Szombathelyen oltárra helyezi Szent Márton ereklyéit. *Mikes János* gróf, püspök kérte ki Szent Márton ereklyéit a toursi érsektől, Szent Márton ugyanis a szombathelyi egyházmegyének védőszentje. A püspök június 8-ára kiutazik Tours városába, ahol Szent Márton ereklyéit átadják egy nyolc tagú küldöttségnek. Az elhozott ereklyéket ideiglenesen a szombathelyi Domonkos-rendiek Szent Márton templomában helyezik el. Itt három napig előkészületi ájtatossággal készülnek a hívek, hogy a szent ereklyéket tisztelettel fogadhassák kúrkbe. Június 15-én az egész egyházmegye ünneplésével diadalmenetben beviszik a szent ereklyéket a püspöki székesegyházba és ott állandó nyilvános tiszteletre, a Szent Márton-oltárra állítják.

Az Agyagfalvi-émlék végrehajtott bizottságának tagjai ezúton értesítik az elnökséget, hogy miután a tagok 27-ikére kitűzött ülésre nem jelentek meg kellő számban, ülést jun. 3-ikán, kedden, délután 3 órakor a vármegyház kistermében tart, amikor intézkedni fog az emlék kivétele tekintetében.

A városi vámtarifa. Évek teltek el azóta, hogy a város képviselőtestülete a vámtarifa revízióját, mivel a régi tarifa nevétegesen alacsony tételeivel mgkzelítőleg sem felelt meg a viszonyoknak, elkészítette. Az így módosított tarifa, mely jelentős jövedelmi különbözetet jelentene a városi háztartásnak, egyik helyről a másikra zónázik, de csak nincsen jóváhagyva. Most ezidő szerint egy vagy két év óta a miniszterium egyik ügyosztályában pihen, s hogy valahogyan onnan kimozdítani lehessen, *Gotthárd János* polgármester e héten újra Budapestre utazik, megvárgetni a városra nézve oly jelentős szabályrendelet jóváhagyását.

Üj doktor. *Gonda Tibor* jogszigorlót tegnap, szombaton, avatták fel a kolozsvári *Ferencz József* egyetemen államtudományi doktornak.

Gyümölcsfeldolgozó gépek kiosztása. A gyümölcsértékesítés előmozdítására a földmívelésügyi miniszterium ingyen gyümölcsfeldolgozó gépeket kölcsönöz a közegeknek, egyesületeknek és szövetkezeteknek, ha azok gyümölcsüket friesen nem tudják eladni. Az aszaló és szeszifőzőgépeket f. évi július 10-ig kell kérelmezni. Szállítási költséget az érdekeltek fizetik. Előnyben részesülnek az olyan vidékek hol tömegtermés várható. A földmívelésügyi miniszter ez adományát ajánljuk a gazdakörök és szövetkezetek figyelmébe. Különösen ott, hol nagy szilvatermés várható, egy aszalógépnek beállítását feltétlenül szükséges nemcsak abból a szempontból, hogy rövid időn belül nagy tömeget képes feldolgozni, hanem abból is, hogy a géppel való aszalvány csak piaczképes. A füstös, kormos s piszokkal tele rakodott, ódi módon kezelt aszalványt ma már hiába viszi piacra a termelő Sajnos nálunk még a régi eljárás dívik s ezzel nagymértékben károsítják önmagukat gazdáink.

Az érettségi vizsgálatok a róm. kath. főgimnáziumban f. hó 16—19-ikén tartatnak meg. A vizsgálatokon mint kormánybiztos *Macskássy József* közp. szolgálatra beoszt. tanker. főigazgató fog elnökölni, míg a Statust *Pál István* apátkanonok fogja képviselni.

Iparkamarai tagválasztások. Az iparkamarai tagválasztásokat intéző bizottság, melynek elnöke Dr. *Paál Árpád* főjegyző, tagjai pedig *Persidán János*, *Bartók István*, *Benedek Géza*, *Nagy János*, *Fernengel Gyula* és *Gábor Márton*, a napokban tartott összejövetelén tárgyalta és megállapította az albizottságok által összeállított választói jogosultak névjegyzékét. A választás napját az intéző bizottság jun. 16-ikára kitűzte, s a választásokra nézve a szükséges utasításokat az albizottságoknak megadta. Székelyudvarhely városán 2 kereskedő és 1 iparos, Székelykeresztúron 1 iparos kül tag lesz választva.

Halálozás. Egy derék, tiezta jellemű ember hunyta le szemeit. *Reiner János* életének 72-ik, boldog házasságának 43-ik évében május hó 26-ikán a segevárán kórházban elhunyt. A köztisztletben álló derék férfit 28-ikán helyezték a ev. luth. egyház szertartása szerint a róm. katb. temetőben nyugó fia porai mellé. Halálát neje *Sándor Juliánna* és kitorjejt rokonság gyászolja. Emléke legyen áldott.

Pásztóthy Ernő kir. erdőmérnök, a vargyas erdőgazdálkodás vezetője, rövid szevedés után Budapestben, a Schwartzler-féle szanatóriumban május 30-án, életének 38-ik, hivatalos működésének 16-ik évében elhunyt.

Dísztorna és atlétikai verseny. A róm. kath. főgimnázium tornaköre június hó 8-ikán, vasárnap, délután fél 5 órakor az intézet tornacsarnokában nagy dísztornt rendez. Műsor: 1. Felvonulás. Himnusz. 2. Fobotgyakorlatok zenekísérettel. 3. Svédrendszerű gyakorlatok a ribstollon. 4. Svéd fogócska. Kakaaviadal. 5. Csapat-torna: I. csapat magas nyújtó. II. csapat magas korlát. III. csapat magasugrás. IV. csapat svéd tornapad. V. csapat svéd uzópad. 6. Verseny a székelyudvarhelyi községi iskolák tornászajánkságáért, 3 intézet csapati kösölt nyújtón, korláton és lovon. 7. Versenymázás rudon, függeszekedés kötélén. 8. Busogánygyakorlatok zenekísérettel. 9. Birkosás.

10. Vívás. 11. Tornagyalók. 12. Elvonulás. — Június 15-ikén délután fél 3 órakor a katonai gyakorlótéren rendezendő *athletikai verseny* sorrendje: 1. 200 méteres síkfutás. 2. 100 méteres síkfutás. 3. Kötélhuzás. 4. 60 méteres síkfutás. 5. Súlydobás. 6. Magasugrás. 7. Diszkosvetés. 8. Távolgugrás. 9. Gerelyvetés. 10. Hármassugrás. 11. Rudgugrás. 12. Olimpiai staféta (200 + 200 + 400 + 800 m.). 13. Játékok. Football és füleslabda mérkőzés.

Kinevésés. A budapesti kir. itélőtábla elnöke Ráday Ferenc jogazgiorót a vezetése alatt álló kir. tábla területére díjas gyakornokká nevezte ki.

A Korosolyázó egyesület tavaszi közgyűlése tudomásul vette a pénztárvizsgáló bizottság és pénztárnok jelentését. Eszerint az egyesület téli bevétel volt az ájtott készlettel 2064-64 K., kiadása 2048-63, s így a maradvány 16-11 K. A téli szezon bevételeinek főbb tételei: jépg. tagdíjakban 560 K, diákjegyekben 434 K, napijegyekből 362-30, zenedíjból 116 K, székénybérletből 113 K, összesen 1565-90, a Korosolyapálya fenntartása 1356-27 K. került. Rodlidíjakból befolyt 267-50 K; míg a pálya fenntartása 364-12 K. került. A közgyűlés a számadásokat tudomásul vette.

Hidvégi Ernő nem szökött meg. Egy régi, e város közönsége által is jól ismert színészről, *Hidvégi Ernőről*, aki évek óta staggionetársulatával járta az országot, azt írják a lapok, hogy tagjait a legnagyobb nyomorban hagyva, legutolsó állomáshelyéről, a felvidéki Veréblyéről nevével együtt megszökött, amiért meg is vonták tőle az igazgatói koncessziót. Ebben a formájában nem felel meg a hír a valóságnak. Hidvégi nem szökött meg, a koncessziót sem vonták meg tőle. A valamikor jobb napokat látott színigazgató jelenleg Budapesten tartózkodik, zilált anyagi ügyének rendezése céljából és ha csak lehet együtt akarja tartani társulatát, amelynek sorsa egyébként élénken érdekli a kultuszminisztériumot is, ahonnan Hidvégi nagyobb szubvenziót húz. A bamba jutott színigazgatónak, mint velünk közlik, sikerült valamelyes újabb kormánysegélyt kieszközölni azzal a kikötéssel, hogy július elejéig rendezze ügyeit, különben tényleg megvonják a koncessziót. Régebben jól jövedelmezett Hidvéginek a színigazgató, úgy látszik a gazdasági krízis tette őt is tönkre.

x Emésztési zavarok ocsosomóknél, haemenés, bányászékelés, bélburut stb. mindig csak helytelen táplálás következményei és e rettegett betegségek már sok gondot és bánatot szereztek az aggódó szülőknél. — Ha azt akarja, hogy gyermeke egy igazán jóízű és könnyen emészthető táplálék mellett szépen fejlődjék, úgy adjon kedvenceinek Nestlé-féle gyermeklisztet. — Próbadozokat teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé cég, Wien, I., Biberstrasse 177.

Madarak és fák ünnepe. A székelyudvarhelyi állami fuiskola tanítótestülete a tanuló ifjuság körében a madár és fa védelem fejlesztése érdekében június hó 4-én, szerdán a Szejke fürdő majális-terén, madarak és fák ünnepét rendez, ennek lejárta után pedig táncszalaggal egybekötött majálisot tart. Az ünnepély sorrendje: Hymnus, éneklés az összes ifjuság. Ünnepély bevezető szavala, előadja Aron Ferencz VI-ik oszt. tanuló. Madárbeszélgetés, szavallják: Kassay Géza, Gaál Ferencz Imre, Ujvárosi Géza, Bartha Miklós, Tompa László, Csomor Andor, Kerestély Jenő I. o., Lőrincz Albert, Felméri Béla II. o. tanulók. Fák vetélkedése, előadják: Balassi Sándor, Szabó Gyula, Szabó János, Zillmann Alfréd, Turai Albert, Gyerkes Pál, Horváth Ferencz, Farkas Zsigmond, Lőrincz Gábor, Marincz Vilmos, Barits Ödön II. oszt. tanulók. Tavaszzal mi boldog a kis madárka, éneklés a IV—VI. oszt. növendékei. A diófa panasza, szavallja: Albert Ferencz. Misi ke, szavallja: Pál Zoltán. Szabadeág: Szabó Imre. Mit tanulhatsz a madártól? szavallja: Paál Lajos. A kis madár, szavallja: Szabó Ernő. A fiú és a madárka, szavallja: Gaál Endre III. oszt. növendék. Vándorol a daru madár... kezdett dal, éneklés a IV-ik oszt. növendékek. Ünnepi beszéd, tartja: Gyerkes Mihály igazgató. Béke napján, szavallja: Németh Ernő. A madár király, szavallja: Csató

Ernő. A kis madár és a gyermek, előadják: Ferencsi István és Kiss Ernő. Madár társaság, előadják: veréb: Paál Károly, kecskefejő: Dénes Zoltán, vetési varjú: Gáspár Vilmos, kukik: Balázs Albert, harkaly: Bartók Lajos, golya: Kovács Sándor, fülemle: Gaál Endre, tengelicz: Kandó Mihály, cizinege: Farkas Mózes, a poszáta: Török Ádám, kakukk: Kögler Géza IV. o. tanulók. Szabadeág: Szakáts Zoltán IV. o. t. Kicsi fülemle cz. ének és bezáró beszéd. Kedvezőtlen idő esetén másnap tartatik meg az ünnepély.

Néhai Fülel-Szántó Lajos m. kir. postatakarépenztári számtanácsos és író közadakozás utján állított síremlékét a „Hargita” székelytársasága ma vasárnap lopezi le Budapestben.

Iskolai kirándulók Segesvárt. A homoródszentpáli állami iskola 67 növendékét két tanító és több vendég kíséretében vezette e hó 23-án Segesvárra Pálf Aladár igazgató-tanító. A falusi székely logénykékből és leánykákból álló tanulócsoport iskolájuk két nemzeti szintű lobogója alatt az esős időtől nem zavartatva, lolkesen vonult be a városba s ott Sándor Lajos helybeli igazgató-tanító kalauzálása mellett fel a várba, a Petőfi-szoborhoz. A szoborúal élénkolték a Talpra magyart s egyik tanító elmagyarázta nekik, hogy ki volt Petőfi és a szobor jelentőségét s azután a városban tekintették meg a többi nevezetességeket.

Meghívó. (299—913. sz.) A Gazdasági egyesület választmányáa folyó évi június hó 3-án a vármegyeház kistermében d. e. 10 órakor ülést tart, melyra a választmány tagjai tisztelettel meghívotnak. Tárgeyosozat: 1. A cselédtervény reviziójára kiküldött bizottság jelentése. 2. Karácsonfalva tagosítása ügyében a földmivelésügyi miniszterhez beadott és onnan véleményezésre leküldött folyamodás elbírálása. 3. Folyó ügyek. *As elmókség.*

Évzáró vizsgálatok. A ref. kollégiumban a tanév végi vizsgálatok a következő sorrendben tartotnak meg: Május 15-én és 16-án a VIII. osztály minden tantárgyból. Június 8-án d. e. 3^{1/2} órákor versenykékel összekötött *tornavizsgálat* a *kollégiumkertben*. Június 15-én d. e. vizsgálat és pályázat a német nyelvből a Kiss József féle 50 K jutalomra és pályázat a gyorsírászatból. D. u. 3 órákor *évzáró ünnepély* kapcsolatban a jutalmak és pályadíjak kiosztásával s az ének és zenejátalmakra való versenyzéssel, a tornacsarnokbau. 16-án d. u. 3—6-ig a helybeli középiskolából bejáró református vallású tanulók hittani vizsgálata; d. u. 2—3-ig az izraeliták, 3—4-ig az unitáriusok, 4—5-ig az ág. hitv. vizsgálata a hittanból; d. u. 3—4-ig az I. és II., 4—5-ig a III. és IV., 5—6-ig az V—VII. osztály vizsgálata az énekemlétekből; d. u. 4—5-ig a VII. osztály vizsgálata az egész-ségtanból. 17-én reggel 7 órától az I. osztály vallásból, latinból, számtanból és földrajzból; a II. osztály magyarból, vallásból, földrajzból és mértani rajzból; a III. osztály németből, mértani rajzból, történelemből és számtanból. D. u. 2 órától a III., IV., V., VI. és VII. osztály bizottsági kikérdezése a vizsgálatra nem kerülő tárgyakból. 18-án reggel 7 órától a IV. osztály vallásból, magyarból, természetrajzból és németből; az V. osztály természetrajzból, vallásból, latinból és történelemből. D. u. 2 órától az I. osztály magyarból, mértani rajzból és természetrajzból; a II. osztály természetrajzból, latinból és számtanból; a III. osztály vallásból, latinból és magyarból. 19-én reggel 7 órától a VI. osztály vallásból, németből, görögöl és történelemből; a VII. osztály magyarból, vallásból, németből és görögöl. D. u. 2 órától a IV. osztály történelemből, latinból és mennyiségstanból; az V. osztály németből, görögöl, görög pótló irodalomból és mennyiségstanból. 20-án reggel 7 órától a VI. osztály magyarból, görög pótló irodalomból és latinból; VII. osztály latinból, mennyiségstanból és természetstanból. 21-én szóbeli magánvizsgálatok. 23—25. napján szóbeli értekezési vizsgálat. A vizsgákra a szülőket és az érdeklődőket szivesen látja az igazgató.

Gyógynövények ismertető tanfolyama
A kolozsvári gazd. akadémián évenként tartani szokott gyógynövény ismertető és termelő tanfolyam az idén is megtartatik. A földmivelésügyi miniszter július hó 10-iki határidővel kiírta a pályázatot. A tanfolyam jul. 29-től — aug. 6-ig tart és lelkeszők, tanítók vehetnek részt benne. Napidíj 8 kor, ingyen elszállásolás. Kérvények a kirendeltség utján nyújthatók be.

A Kor. munkásbiztosító pénztár a mult vasárnapra kitűzött közgyűlést, határozatképtelenség folytán, nem tartotta meg. A közgyűlés ma délelőtt 10 órakor lesz, a vármegyeház kistermében.

Csendőrszék Udvarhelyvármegyében
A megye hivatalos lapja a következőkben közli kimutatását a székelyudvarhelyi csendőrszékhez öreéről és az azokhoz beosztott községekről: 1. Székelyudvarhely, besztott községek: Árvátfalva, Felöbaldogfalva, Fonyód, Kadicsfalva, Máréfalva, Patakfalva, Székelybotlenfalva, Székelylengyelfalva, Székelyszonttamás, Tibód. — 2. Szentegyházasfalva, Kápolnásfalva. — 3. Farkasfalva, Bogárfalva, Firtosváralja, Kecsekefalva, Nyikómalomfalva, Oroszhegy, Székelyfancsal. Szentlélek, Székelypálfalva, Székelyszentkirály, Ülke. — 4. Zetelaka, Küküllőkeményfalva. — 5. Kányád, Abránfalva, Homoródbene. Homoródszentlászló, Jásfalva, Miklósfalva, Petek, Sándortelke, Székelyderzs, Székelymuzsna, Telekfalva. — 6. Bögöz, Agyagfalva, Béta, Bika-falva, Décsfalva, Farczád, Hodgya, Mátisfalva, Óczfalva, Sükő, Székelydobó, Székelymagyarós, Vágás. — 7. Parajd, Alsóófalva, Felsőófalva. — 8. Korond, Atyha. — 9. Székelyvárság. — 10. Oklánd, Homoróddaróc, Homoródjánosfalva, Homoródszentpál, Homoródszentpéter, Homoródujfalu, Karácsonyfalva, Székelyszombor, Várofalva. — 11. Homoródszentmárton, Abásfalva, Búgy, Ego, Gyepes, Homoródkeményfalva, Homoródremete, Kénos, Lókod, Recsenyéd, Székelydála. — 12. Lövete, Homoródmás. — Bardóc, Erdőfüle, Felsőrákos, Oásztelek, Székelyszáldobos, Vargyas. — 14. Magyarhermány, Bibarczfalva, Kisbaczon. — 15. Székelykoresztur, Alsóöbaldogfalva, Betfalva, Erked, Fiafalva, Kisgalambfalva, Nagygalambfalva, Magyarfelek, Rugonfalva, Szederjes, Ujszékely. — 16. Etéd, Bözöd, Bözödujfalu, Kórispatak, Kúsmód, Siklód, Szokoma. — 17. Magyarzsákok, Borsod, Csób, Magyarhidogkut, Székelyszállás, Székelyszent erzsébet, Székelyveczke. — 18. Kobátfalva, Benczéd, Csehótfalva, Kadács, Kiskede, Medesér, Nagykede, Siménfalva, Székelyszentmihály, Székelyszentmiklós, Tarcsafalva, Tordátfalu. — 19. Gagy, Csekefalva, Énlaka, Firtosmartonos, Kissolyos, Magyarandrásfalva, Nagysolyos, Szentábrahám.

Feltört templomi persely. Vasárnapján, hétfőn, délután talán, mert nem volt oly mérvű a vásár, hogy a zavarosban halászni lehetett volna, valami elvetemült csirkefogók a Szentferenczrendi atyák templomában levő Szent Antal perselyt átkulcsaal kinyitották s abból, mintegy 60—70 koronát kiemelték. Ugy látszik, hogy gaztettükben megzavarták a jómócarakat, mert a persely tartalmát nem vitték mind el. A rendőrség szigorú vizsgálatot vezetett be, melynek eredményeképpen a tettesek rövidesen kézrekerülnek.

Felvétel a nagyszobeni hadapródis-kolába. Az I. só évfolyamra az 1913—14-iki tanév kezdetével körülbelül 50 oly testületileg alkalmas ifju vétetik fel, a ki f. év szeptember 1. ével 14 ik életkorát már elérte, de a 17-iket még át nem lépte, hajalmal bir a katonai pálya iránt és valamely közép- vagy polgári iskola 4 alsó osztályát legalább elégséges eredménnyel végezte. A felvételi vizgára és a kérvények szerkesztésére nézve bővebben nyilatkozó „felvételi szabályok” 60 fillér beküldése után a hadapródis-iskolánál kaphatók. Fizeséscs hely iránti felvételi kérvények már az 1912—13-iki évi iskolai végbizonnyítványon is ellátva, legkésőbbben f. év július hó 8-áig az *iskolaparamcsnokságnál* nyujtandók be. Magyar állami alapítványi díjmentes helyre pályázóknak folyamodványja a honvédelmi miniszteriumhoz terjesztendő be.

Vasbeton-híd építése. A székelyudvarhelyi áll. építészeti hivatal székelyudvarhely—gyergyószentmiklósi állami között 9—10. km. szakaszán levő 42. sz. zahajpataki 50 m. nyilású vasbeton-híd és feljárói munkáinak biztosítása céljából versenylárgyalást hirdel. A versenyezni óhajtok felhivatnak hogy „Ajánlat a székelyudvarhely—gyergyószentmiklósi áll. ut 9—10. m. szakaszán levő 42. sz. híd építési munkára” felirással ellátott, pecséttel lezárt borítékba helyezett ajánlatokat 1913. évi június hó 16-ik napjának d. e. 10 órájáig nevezett hivatalhoz közvetlenül, vagy posta utján nyujták be. Az ajánlatok az ajánlati összeg 5%-át kiterő bánatpénznek valamely m. kir. adóhivatalnál, vagy állampénztárnál történt letételéről szóló nyugta, vagy annak közjegyzőileg hitelesített másolata, vagy a bánatpénz elküldését igazoló postal feladó vévény csatolandó.

Gyerünk csak.

Ismét eltelt egy hét, de a nyájas idegen még nem telt el a látóvalókkal. Most már aztán minden rendszer nélkül vezettem a városban és egyet-mást becses figyelmébe ajánlottam.

— Látja kérem est a kutat, kedves nyájas. Ugyebár egy tábla van rajta a a táblán ezen felírás: „E kut vise ivára nem alkalmas”. Ez helyes, de nem elegendő. Horzá kellett volna tenni a vendéglősök kedvéért: még borban sem.

— Nézze meg ezt a hőlgyet. Erre nincs tábla kiakasztva, pedig lehetne. Ezzel a felirattal: vigyázat, mázsolva van.

— Most kérem, menjünk a szeg után. Itt vagyunk. Ez a turógyár. Városunknak az ecsetgyár után egyik legjelentékenyebb üzeme. Különösen fellendült azóta, hogy élére egy kedves és turós férfi került, aki jeles közigazgatási tevékenységével már magasabb állami kitüntetésben is részesült, tudniillik eloyerte a kanca-díjat. A turógyár egyébként már külföldre is szállít. Ferdinánd bolgár király, a törökök ki-turója, akinek tudvalevőleg igen kifejtett szolgásterve van, megérezte Szófiában a mi turónk illatát és rendelt belőle egy kis mintát érték nélkül. Mikor Nikita, a bolgárok hű szövetségese ezt megtudta, ő is kért belőle egy kis mintát mérték nélkül, de legalább nyolc mázást. Azonban Nikita bevehette Szkutarit, megzabolhatta egész Európát, de a mi turógyárunkat nem. Turó helyett ezt az izenetet kapta: csak nem gondolja felséged, hogy Udvarhely — Mucsa?

— Itt állt három hónapig a mozi. Elment Segesvárra, de előbb még rendezett egy férfi-estélyt. Hát tudja nyájas idegen, ez a férfi-estély inkább női estély volt. mert jórészt nők szerepeltek benne ruha nélkül és rubával.

Elvezettem végre a nyájas idegent városunk egyik kies kirándulóhelyére, amely tudniillik kies a forgalomból. Sétáltunk az erdőben a egyszerű csak borzalmos látvány tárul szemünk elé. Egy kis téren a bolgárok lenyelve, a fák kérge lehasítva, lábunk alatt pedig minden pillanatban egy-egy kis madár hullájjára akadunk.

— Mi ez? — kérdezte rémülten ez idegen.
— Ó semmi. Mindez amit ön itt lát, annak a jele, hogy tegnap ezen a helyen űlte meg az ifjuság egyik iskolai ünnepélyét. Tegnap volt ugyanis a madarak és a fák napja.
Ptkk.

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészséjükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillért többet kiadni:

Clubspecialité
120 Lap 20 fillér
30 " 12 "
Adoboz(100) külső 30 "

Orvosi tanácsára a hüvelyek és lapocskák bonyolult szimptomái valamint szívdobogás, ingerlékenység, székrekedés, vannah, de minden lapocskában és hüvelyben benne van vianymásból a végyes és a gyáros aláírása. Modiano.

Füraktár Sterba Odön m. kir. dohány nagyárudájában.

Az intenzivebb gazdálkodásért.

— Levél a szerkesztőhöz. —

Ezen cím alatt b. lapja f. hó 25-ik számában kiadott közleményét minden értelmes gazda osztja, sőt vannak számosan olyan gazdák, kik így nyilatkoznak:

— Nekem már nincs is kedvem szétszört birtokban gazdálkodni, mert az apró földjeiből a maga, családja szaladgálásával, igás állatja agyonhajításával sem tudja a mai rossz és kevés család-napazámos drágasága mellett is földjeiből azon termő erőt vagy hasznót kivenni, melyet a mai minden nemű igények és terhek megkívánnak, és így kénytelen vagy az államnál állásért könyörögni, vagy egy bizonytalan kivándorlásnak adni fejed, mely miatt aztán az ország földművelése és állattenyésztése nap-nap után hanyatlani fog.

Ezen hanyatlást tapasztalta a földművelésügyi miniszter és elhivatásánál fogva alkotta meg az új tagosítási törvényt, mely mindenben módot nyújt a gazdálkodás fellendítésére.

Szerkesztő ur b. lapja azt írja, hogy csak egy néhány éve van érvényben a tagosítási törvény s máris oly eredményeket mutatott fel, hogy annak szükségességét és hasznosságát senki sem vonhatja már kétségbe. Sajnos, bizony kétségbe vonja az értelmetlen nép nagy zöme és azok, kik határbitorlók, kik maradiságukat ezzel indokolják:

1. ha tagosítás van, a tagját elverheti a jég, de ha szétszórva vannak a parcellák, ez még sem olyan lehetséges; ez igaz, de ma biztosíthatja jég ellen, s ha 8—10 évben egy jégverést kap is, a tagosított birtoknál egy évben négyszer annyi hasznót kevesebb költség és fáradsággal kivez, mint a több kilométerre eső apró birtokon és így bőven kijut a csekély jégbiztosítási díjra;

2. ha jót adnak, kicsit adnak, ha nagyot adnak, rosszat adnak — ezen állítás nem egyéb, törvényesítő számárságnál;

3. a nagybirtokosnak jó, a kisbirtokosnak rossz, — hát édes Istenem épen a nagybirtokosokat rendeli a törvény a határszélre, a kisbirtokosokat a község körül;

4. ha kiköltözik a birtokos a tagjaira, gyereke iskolába sem járhat, — hiszen ha a falu körül bapja a birtokát a kisbirtokos, miért költözzék a tagjára, — de ha nyáron künn a tagján lakik is, június elejétől októberig nincs iskola, és a gyermek sem tekereg a község utcáin, hanem a gondos szülőktől látott mezei munkát korán elmulasztja, és csak így lehet jógazda;

5. elszaporodnak a tolvajok. — Hogy mivel szaporodhatnak el jobban a tolvajok a tagosított birtokon, mint a szétszórton, ezt megmagyarázni nem lehet, hiszen a szomszédos tagbirtokosok szép egységben élhetnek s ha egyik a tagjáról dolgaira elutazik, a másik szívesen felügyel, mert midőn a másik utazik el, azt visszaszolgálja, a mi csak a tanyai gazdaságnál fordulhat elő, aztán a mezőnek szembe, az erdőnek füle van, s ha a határ egyik felében van valamely birtokosnak a tagja és a más határrészre megy, már ő maga is elgondolja, hogy gyanustják, mert nincs mit keresni ott, hol éppen semmi keresnivalója nincs;

6. a nagybirtokosok megfizetik a mérnököt és így a kisbirtokosokat megrövidítik. Hát lelkem Istenem, ott az igazságszolgáltatás, mindenkinek egyformán mérk azt, és ha bármely birtokos jogorvoslatot kér, megkapja, hiszen azt a minisztert, azt az eljáró t. széki bírót esküje köti igazat adni; megkapják a fizetéseket és sem ezeknek, sem a mérnöknek esküjüktől eltérni nem szabad;

7. nem egyforma a határ, nem lehet tagosítani. Ezt nem a tagosító birtokosok itélték meg, mert erre a földművelésügyi miniszteről kiküldött

hét személyből álló szakbizottság a határ bejárása után ítéli meg és ennek véleménye után mondja ki a miniszter azt, hogy nem tagosítható és a birtokosokra káros vagy nem.

Már most én óhajtom kérdezni a tagosítás ellenzőitől azt: 1. Vajjon miért csináltak olya új tagosítási törvényt, melyben ut van mutatva a tagosítás folytatás a birtokrendezésére?

2. Vajjon miért akarja füzetek által ismeretelni, annak intenzivebb gazdálkodását ajánlani a miniszter?

3. Vajjon miért ígéri az állam szegény pénztarából a birtokosok helyett a költségeket 8 évig kamatmentesen előlegezni, és ebből is 20 százalékot a kincstár terhére utalni?

4. Vajjon miért ígéri a miniszter, hogy ha kívánja a birtokosság, ő küld mérnököt és egy, esetleg két év alatt azzal a tagosítást keresztül viteti?

Azért, mert elhivatásánál fogva figyelemmel kíséri, hogy a nép a föld termő erejét a szétszört birtokból a mai haladási terhes viszonyok szerint kivenni nem tudja — látja, hogy a tagosított birtokosok haladnak; — látja, hogy a C) lap a telekkönyvekben a szétszört birtokosok között szerepelnek; látja, hogy a gazdálkodás terheségétől a nép irtózik és más kereseti utat vesz maga elé.

És azt akarja, hogy ha Magyarország földművelő és állattenyésztő ország volt, legyen is az! és azt akarja, hogy a magyar is legyen oly földművelő és állattenyésztő, mint a szász és a porosz gazda! Így látják ezt az országyűlés törvényt hozó tagjai, így tudják a gazdasági egyesületek és minden értelmes és szakavatott gazda!

Félszázados, szétszört birtokban való gazdálkodásom és csekély ismereteim folytán ajánlom azoknak, kik ezután gazdálkodnak, a tagosításban való gazdálkodást. Azok, kik ez ellen fellépnek, saját életük ellen törekszenek, — mert elérkezett az idő, hogy a szétszört nagyhatáru birtokokban a lusta és rossz csodél és drága napszámos mellett megvan a nagy kiadás, jön az eladósodás, elmegy a munkakedv, szegényedik a gazda, az iparos, a kereskedő, melyek egymást karöltve kell, hogy támogassák, s ha szegény a nép, szegény az ország is!

(Etéd.) Szerkesztő ur iránti tisztelettel
Gagyfi Lajos, gardaköri elnök.

Szerkesztői üzenetek.

L. J. K. Sorát ejtjük.
F. G. P. Ne feledd, de diszkrét eleganciával, amely az anyag és a szabás főmosságában van elhelyezve.
G. O. Azt éppen nem; szükséges hogy a bűnösök iránt is legyenek könyörölkések, mert úgy van az, hogy sokan vannak közöttünk, akik ugyanolyan vagy még nagyobb bűnöket is elkövettek, de a jó szerencse megmentette őket a bűnbödetől.
D. E. Ha nem tud kijönni vele, kerldje ki; ha nem lehet, nőjön a nyakára. Ez már csak elég egyszerű megoldás.
M. Koldje be; mig nem látjuk, addig nem beszélhetünk.

Felelős szerkesztő: BECSEK ALADÁR.
Kiadja: a Becsek D. Fia könyvnyomda.

Nyilatkozat.

Tudomásunkra jutott, miszerint öv. Szentpétery Gergelyné, a Szentpétery Gergely-féle Üzletet illető különvöl követeléseket felszedi. Miután mi az üzletet összes aktívával mint passzívával vettük át, figyelmzettük a t. érdekelte adókat, hogy öv. Szentpétery Gergelyné ezen irányu kívánását, miután a követelés csak az üzletet illeti meg, saját érdekében utasítsa vissza.

Szentpétery Gergely utóda.

Szobapadlók befestésére

hol bármily festék a legjobb minőségben, ugyszintén fűszer, aradi liszt, czukor, kávé, saját terméslü bor stb. jutányosan beszerezhetök.

nélkülözhetetlen a BERKES-féle :: :: ::

EMKE TAMÁS BALÁZS kereskedésében

Nem lesz többé nedves lakás! :: Nem lesz többé nedves pincze!

mert a „BIBER“ abszolnt vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét. „BIBER“-rel bármely kömlven végezhet szakember szigetelést. megoldja a beton és vasbeton vízhatlantársai kérdésén is. a „BIBER-MÜVEK“ egyedárusítója: Papp-Zakor Endre Székelyudvarhely.

Prospektust, használati utasítást s minden egyéb felvilágosítást készséggel adunk.

vaskereskedés

Erdélyi védőink kényelmére

Brassóban, Kapu-u. 60. sz. a.

= nagyobb szabás =

fiókküszletet

illesítettünk.

Bútoralkotásunkról meg kell említeni, tekintettel arra, hogy a raktárunkat, miután eddig még Erdélyben a legversenyképesebb és legnagyobb raktár felett rendelkezik.

Székely és Réti

butorgyárosok

Marosvásárhely, Brassó,
Szecheny-tér 47. Kapu-utca 60.

Hitelképes egyéneknek részleges elvétel nélkül részletfizetéssel is

622-1913. végrh szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy a budapesti VII. ker. kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp. V. 176/2. számú végzése következtében Dr. Weisburg Miksa ügyvéd által képviselt Grünfeld Miksa javára 218 K 60 f. s. jár. erejéig 1913. évi április 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1853 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: butorok, székszekek, ágyneműk, lovak, tehénok, szekerek, szánkok, bornafák, hordók és borjúk nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a sz. udvarhelyi kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 344. számú végzése folytán 218 kor. 60 f. tőkekövetelés, ennek 1912. évi június hó 15. napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltódíj és eddig összesen 89 kor. 84 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Szentegyházafalon végrehajtást szenvedett lakásán leendő megtartására 1913. évi június hó 9-ik napjának delutáni 2 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés a vhn. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. május 21.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Szám: 693., 628. és 724-1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közbirré teszi, hogy a sz. kereszti kir. járásbíróságnak 1913. évi Sp. I. 161., 162. és 143. számú végzése következtében I. Cziczó Miklós, II. Sebesi Ferencz, III. Zakariás Sándor javára 250 K, 180 K és 200 K s. jár. erejéig 1913. évi április 17., április 30. és május hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 750 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: iróasztalok, lovak és szekerek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a székelyudvarhelyi kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 249/4. és V. 301/2/3. számú végzése folytán fenti tőkekövetelések s járulékaik erejéig Sz. udvarhelyen végrehajtást szenvedő üzletében és lakásán való megtartására 1913. évi június hó 10-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előírt ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés a vhn. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Székelyudvarhely, 1913. május 23.

Nagy Lajos, kir. bir. végrehajtó.

Faeladási hirdetmény.

Erked község az erkedi vasuti állomástól mintegy 5 km. távolságra lévő erdejében feldolgozott 1000 méter öl elsőrendű bükk hasáb tűzifáját, ölenkénti 12 korona azaz tizenkettő korona kikiáltási ár mellett, Erked község házánál 1913 évi június hó 16-án d. e. 10 órakor zárt írásbeli ajánlattal egybekötött nyilvános szóbeli árverésen el fogja adni. Bánatpénz 10%, vagyis 1200 korona mely az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban az árverést vezető kezéhez leteendő.

Árverési feltételek Erked község házánál megtekinthetők,
Erked 1913 május 26.

Molnár János jegyző.

Schenker János biró.

Egy okos fej

minden alkalommal

Dr. DETKER-féle vanillin-czinkor a 12 f. használ a drága vaniliacsó helyett.

Ez a legjobb fűszer

tészták, kakaó és tea, csokoládé és krémek, kugluf és mártások, tejszín, pudding és torták részére :: ::

Finom vagy czinkorporral keverve mindennemű tészta behiütésére páratlan és rendkívül kiadós, így kugluf, fánk, császármorzsza stb.

1 csomag á 12 f., pótol 2-3 csövet.

Mindenütt kapható millió részepittel.

Tészták sütéséhez csak a valódi **Dr. Detker** sütőpor 12 f. használandó.

Egy jó forgalmu

borbély és fodrász üzlet

szabad kézből eladó. — Értekezni lehet: **KOVÁCS DOMOKOSNÁL.**

Faárverési hirdetmény.

Csőb község előjárósága közbirré teszi, miszerint a község tulajdonát képező 1912. évi vágterén termelt 117 öl tüzi, száraz, bükk szinfa, tömegesen avagy egyenkint is, ölenkint 18 kor. kikiáltási árral f. évi június hó 15-n d. e. 10 órakor Csőb község házául nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Kikiáltási ár 10%-a bánatpénzként előre leteendő.

Az árverési feltételek a körjegyzői iródaiban Bordoson megtekinthetők.

Csőb, 1913. évi május hó 30-ikán.

Bálint Mihály, kjegyző. Boga András, k. biró.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyított házi szer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynek, osztnál és meghűléseknek.

Figyelmeztetés: Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Rihlter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyzölván minden gyógyszerteráiban kapható. — Főraktár: Török lözsef gyógyszerüzem, Budapest.

O. E. Rihlter gyógyszerüzem az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

T. cz.

Van szerencsem a n. közönség becses tudomására hozni, hogy

Deák-tér I. sz. (a ref. kollgium épületében levő)

Szaplonczay Ödön-féle borbély és fodrászüzletet

átvettem.

Szives pártfogást krve, vagyok teljes tisztelettel

Ifj. ovács Domokos.

M e g h í v ó.

„Etéd és vidéke állattenyésztőinek szövetezete” tagjait folyó évi június hó 18-án d. e. 11 1/2 órára rendes gyűlésre hívjuk össze az „Erzsébetház”-ba. Tárty: az 1912. évi zárszámadás és mérleg megállapítása.

Az igazgatóság.

Feltűnő olcsó árak!

6 szem. élkező készlet	15 K-tól feljebb
12 szem. élkező készlet	30 „ „
6 szem. teás készlet	7 „ „
6 szem. kávés készlet	7 „ „
Mosdókészletek	10 „ „
Függő lámpák	5 „ „
6 szem. vízes készlet	3 „ „

Valamint itt föl nem sorolható mindenemű üveg, porcellán. lámpa, képek, tükrök, házi és vendéglői berendezések, sport- és utazócikkék, chinaezist-árnk és gyerek-játékok olcsó árban kaphatók:

DRAGOMÁN-czéggnél

Székelyudvarhelyen.

Villamos izzótestek:

Fémszálas 2 kor. Szénszálas 70 fillér.

Eternit pala a jelenkor legtekélyesebb tetőfedőanyaga.

Eternit pala mőkő rendkívül szilárd, ruganyos, csekély súlyu, fagymentes, tűzbiztos és vihartálló.

Eternit pala évek óta használathau van mint tetőfedőanyag mindenütt, még a legkedvezőtlenebb éghajlati viszonyok között is fényesen bevált ott is, hol más tetőfedőanyaggal semmi kép sem lehetett boldogulni.

Eternit pala könnyűségénél fogva kiválóan alkalmas szalma, bádog, kátránylemez tetők átfedésére, mert nem igényel erősebb tetőszerkezetet.

Eternit pala fedések javításmentesek.

Eternit pala jelentékeny szigetelésénél fogva nyáron hűvösebb más fedésnél ezért gazdasági épületek fedésére is rendkívül alkalmas.

Eternit fedéseket elvállal:

Jakobovits Arthur fiókja

Iroda: RIEMER K. GUSZTÁV unal

Székelyudvarhely Árpád-utca 17. szám.

és szívesen szolgál tetőalkrajok beküldése ellenében díjmentesen költségtérítéssel.

Olcso és alkalmi árak nyári ujdonságokban
Hirsch Rudolf divatüzletében

Székelyudvarhelyt, Kossuth-utca 25. szám.

Elegánsan **fröi öltönyök** bel és kül-föl-szabott di szövetekből selyem és sersel bőrelve:
 K. 16, 20, 26, 30, 35, 40, 45, 50, 52, 64.

Ujdonság felállókban dubl és angolszövekek
 K. 16, 20, 26, 32, 35, 40, 44, 50, 54, 60.

Finom és tartós fru iskolaöltönyök 6 éves-től 16 évesig.
 K. 5, 8, 11, 14, 16, 18, 21, 24, 26, 30.

A nagyérdemli közönség szives pártfogását és támogatását kéri kiváló tisztelettel

Női nyári kabát ujdonság
 Kor. 14, 18, 20, 24, 29, 32, 38, 40, 44, 48, 55 és feljebb.

Ponygolák creton, delén, posztó, etamínból
 5, 9, 11, 16, 20, 24, 26, 28, 31, 35, 40, 45

Nagyválaszték tartós férfi és női fehérneműk, cipők és mindennemű divatcikkekben.

HIRSCH RUDOLF.

Kőbányai sör!!

A legjobb hírnevű **DREXER-féle** „Korona” és „Dupla márciusi sör”
 Első Magyar Rézvény Söröződe
 „Kővári” és „Góllát Maláta sör”
 kizárólagos főrajlár Udvarhelymegyében

Rösler és Gábor cégégnél
 Székelyudvarhelyt és Székelykeresztur.

Vidéki és helybeli megrendelések hordók és naponta frissen töltött palackokban pontosan lesznek eszközözve.

Az ujság hirdetése növeli az üzlet forgalmát.

Pályázati hirdetés gazdasszonyi állásra.

A Székelyudvarhelyi ref. kollegium előljárósága pályázatot hirdet a ref. kollegiummal kapcsolatos konviktusi gazdasszonyi állásra. Ezen állás 1300 kor. évi fizetéssel, két szobából álló lakással, teljes ellátással; ezenkívül a kenyérsütésért 600 kor. díjazással van összekötve, mely összegek havonkénti előleges részletekben utalványoztatnak ki. A cselédtartás a gazdasszonyt terheli. Alkalmaztatás esetén, ami egyelőre csak egy évre történik, 200 kor. óvadék letétele szükséges készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban. Pályázni kívánók illetőségi helyüknek előljárósága által kiállítandó bizonyítvánnyal, továbbá családi viszonyaikról s esetleges eddigi hasonló alkalmaztatásukról szóló bizonyítványokkal felszerelt folyamodásukat a ref. kollegium Méltóságos előljáróságához czimezve adják be Kovács Dániel tanár konviktusi elnökhöz, kitől a részletes feltételek is megtudhatók. Az állást 1913. augusztus 1-én kell elfoglalni.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ

kaucsuk-kompozitívával bevont ruganyos, viharbiztos és időálló szagtalan fedőlemez. A jelenkor legjobb tetőfedőlemeze

Végtelenül tartós.
 Régi zsindelytetők átfedésére kiválóan alkalmas. -- Sem mázolin, sem mészlével bekenni nem kell.
 Kapható Székelyudvarhelyen: **GYERTYÁNYFI J. FIAI UTÓDA**
 vaskereskedésében

Ruggyanta bélyegzők

jutányos áron Becsek D. Fia könyvnyomdában megrendelhetők.

Zongora, ének és zeneelmélet

tanítását, azonkívül mindennemű kézimunkát, u. m. himzést és monogramozást jutányosan elvállal vidékre is özv. **MIHALOVITS BÉLÁNÉ** Petőfi-u. 31.

Csak 50 kor.

I garnitur elegáns ebédlikészlet az alábbi összeállításban:

- 36 darab lapos tányér
- 12 " mély tányér
- 12 " csomagós tányér
- 2 " leves csésze
- 2 " mártás csésze
- 2 " mártás csésze alj
- 2 " pecsenyés tál
- 2 " kompotos tál
- 2 " zöldseges tál
- 2 " tésztás tál
- 2 " sótartó

Finomabb ebédlikészletek, teás, kávé, fekete készletek és üvegáruk nagyválasztékban legolcsóbb árban kaphatók

Márk Testvérek
 kereskedésében Deák-tér 14. szám.)

Szolid és pontos kiszolgálás.
 GYÖNTÖRŐ, MARADANDÓ ÉRTÉKŰ ARANY ÉS EZÜST AJÁNDÉKTÁRGYAK beszerezhetők

ISZÁKOVITS BERNÁT MŰORAS, ES ÉKSZERESZNÉL
 Székelyudvarhelyt, Deák-tér 12. sz. (Pénzügyi palota mellett)

hol a legjobb és legarabb kivitelben kaphatók eredeti **OMEGA, SCHAFFHAUSEN** és **CHRONOMETRE** inga és zsebórák, arany és ezüst ékszer, gyűrűk, nyakláncok, láncok, brilliáns gyűrűk és fűgék. Ezüst és alpacca dísz tárgyak. Ezüst órászekerek, domborművek, jardnierek, állványok, kompotos tálak, kávé és teadéskészletek.
Szemüvegek és mindenféle optikai szerek.
 Mindenféle javításokat elvállalok és azonnal pontosan eszközözlök.
 Kockázat kizárva. Szabad megtekintés vételkényszer nélkül.

Első varrógépraktár!

Dus választékú s a legkiválóbb kéziműnyű **varrógépek, dísztárgyak, vadászfegyverek** elsőgyártmányú szakmába vágó jól berendezett vaskereskedésünkben jutányos árak mellett beszerezhetők.

RÖSLER és GÁBOR vaskereskedése
 Székelyudvarhelyt. Fió küzlet | Székelykeresztur.

